

DIARI DE SESSIONS

DEL PARLAMENT DE CATALUNYA

X legislatura
Primer període

Sèrie P - Número 2
20 de desembre de 2012

Ple del Parlament

Presidència de la M. H. Sra. Núria de Gispert i Català

Sessió núm. 2, primera reunió

SUMARI

[Dossier](#)

Debat

del programa i votació d'investidura del diputat Artur Mas i Gavarró, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/10) p. 3

Aquesta publicació és impresa en paper ecològic (definició europea ECF), en compliment del que estableix la Resolució 124/III del Parlament, sobre la utilització del paper reciclat en el Parlament i en els departaments de la Generalitat, adoptada el 30 d'abril de 1990.

El DSPC reproduceix només les intervencions orals fetes durant la sessió. La resta de documentació que acompanya la intervenció es pot consultar a l'expedient del Ple.

Imprès al Parlament · ISSN: 0213-7976 (general), 0213-7984 (sèrie P) · DL: B-27.966-1980
www.parlament.cat

SESSIÓ NÚM. 2.1

La sessió s'obre a dos quarts de cinc de la tarda i tres minuts. Presideix la presidenta del Parlament, acompanyada de tots els membres de la Mesa, la qual és assistida per la secretària general i el lletrat major.

Al banc del Govern seu el president de la Generalitat en funcions, acompanyat de tot el Govern en funcions.

ORDRE DEL DIA DE LA CONVOCATÒRIA

Punt únic: Debat del programa i votació d'investidura del diputat Artur Mas i Gavarró, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/10).

La presidenta

Senyores diputades, senyors diputats, comença la sessió.

Em plau saludar en nom de la cambra totes les autoritats i totes les persones que avui ens acompanyen.

Debat

del programa i votació d'investidura del diputat Artur Mas i Gavarró, candidat proposat a la presidència de la Generalitat de Catalunya (tram. 201-00001/10)

L'únic punt de l'ordre del dia d'aquesta sessió plenària és el debat del programa i votació d'investidura del diputat molt honorable senyor Artur Mas a la presidència de la Generalitat de Catalunya.

D'acord amb l'article 127 del Reglament del Parlament de Catalunya, el debat d'investidura ha de començar amb la lectura de la resolució de la presidenta del Parlament en què es proposa el candidat a la presidència de la Generalitat.

Prego, doncs, al secretari primer que doni lectura a aquesta resolució.

El secretari primer

«D'acord amb l'article 4 de la Llei 13/2008, de 5 de novembre, de la presidència de la Generalitat i del Govern, i una vegada consultats els representants dels partits i els grups polítics amb representació parlamentària, proposo a la cambra el diputat Artur Mas i Gavarró com a candidat a la presidència de la Generalitat.

»La presidenta del Parlament de Catalunya, Núria de Gispert i Català.

»Palau del Parlament, 18 de desembre de 2012.»

La presidenta

El candidat proposat, el molt honorable senyor Artur Mas, té la paraula.

El candidat a la presidència de la Generalitat (Artur Mas i Gavarró)

Moltes gràcies. Molt honorable senyora presidenta del Parlament de Catalunya, membres de la Mesa del Parlament, membres del Govern, autoritats, senyor alcalde de Barcelona, president Rigol, senyores i senyors, en compliment de l'encàrrec rebut per la presidenta del Parlament, em presento davant d'aquesta cambra per formalitzar la meua candidatura per a la investidura com a president de la Generalitat de Catalunya, presentar el programa de govern i demanar-los, si escau, la seva confiança.

Avui fa justament dos anys, un dia com aquest, em presentava davant d'aquest mateix Parlament per ser investit president. I en el meu discurs d'aleshores els plantejava un gran repte de país: obrir la transició nacional basada en el dret a decidir, amb el pacte fiscal com a primer objectiu.

Hi ha elements del meu discurs d'aleshores que segueixen absolutament vigents, i amb el pas del temps encara s'han refermat més. Els indicava en aquell moment que s'havia constatat que el pacte constitucional entre Catalunya i l'Estat, tal com el llegia el Tribunal Constitucional i l'interpretava el Govern de l'Estat, no donava més de si. Dos anys després, no només no s'ha refet cap pont, sinó que les hostilitats i atacs a l'autogovern són cada dia més palesos i més intensos.

La sentència del Tribunal Constitucional va tallar de soca-rel qualsevol possibilitat de fer evolucionar Espanya cap a un estat plurinacional. Les potencialitats de la Constitució per construir un estat plurinacional no s'han sabut aprofitar. Hem passat d'una certa evolució autònoma durant dues dècades, anys vuitanta i noranta, a una involució autònoma en aquesta darrera dècada.

Catalunya ha d'acceptar d'una vegada per totes que Espanya no vol ser canviada, i està en el seu dret a no ser canviada. Tanmateix, Espanya també hauria d'acceptar que Catalunya no vol ser ni absorbida, ni assimilada ni homogeneïtzada. Espanya segueix veient-se i interpretant-se amb una mirada i una pulsio centralistes. El mapa determina que tot el que és important comença i acaba a Madrid, i una part molt majoritària de la societat catalana no comparteix aquest mapa. El vol canviar, el volem canviar.

Durant dècades, de fet durant més d'un segle, s'ha intentat des de Catalunya col·laborar amb l'Estat per ajudar a construir una Espanya democràtica, europea i moderna, sempre amb l'esperança que aquesta nova Espanya fos comprensiva, tolerant i respectuosa amb la personalitat pròpia de Catalunya i amb les aspiracions de progrés i benestar de la societat catalana, tan diversa en els seus orígens, i alhora prou cohesionada en el seu present.

Aquesta esperança, que hi era, s'ha vist frustrada. I per evitar que quedi definitivament frustrada, Catalunya ha d'encetar un nou camí, una nova manera de fer, una nova estratègia. Com els apuntava fa dos anys, Catalunya ha de fer la seva pròpia transició nacional, que de fet és l'únic camí que ens queda per conquerir un

benestar col·lectiu que estigui més d'acord amb la capacitat productiva del nostre país, una justícia social que descansi més en les decisions autònomes de les institucions catalanes i en els valors compartits del poble català, i una identitat de matriu cultural que pugui projectar-se en el context de la globalització per aportar des de Catalunya el nostre gra de sorra en la millora de la humanitat.

És, per tant, un itinerari nou que requereix una nova mentalitat. Per construir el nostre futur hem de dependre més de nosaltres mateixos i menys d'alguns altres. En una paraula, ens hem de guanyar el nostre futur.

La transició nacional que els apuntava fa dos anys es basava, i es basa, en el dret a decidir. Dret a decidir vol dir certament sobirania, però sobretot vol dir democràcia. I en el cas de Catalunya, dret a decidir vol dir esperit pacífic, absència total de violència, fins i tot verbal. Dret a decidir vol dir majories sòlides, i alhora respecte a les minories. Crec que és amb aquests valors i aquestes actituds que hem d'encarar el nostre procés de transició nacional.

Fa dos anys centrava la voluntat de començar la transició nacional a partir del pacte fiscal, basant-nos en la creença, àmpliament majoritària, que calia donar una resposta al dèficit fiscal crònic que pateix el nostre país i que calia fer-ho a través d'un pacte bilateral amb l'Estat. La resposta al plantejament molt majoritari del Parlament és prou coneguda. La vàrem tenir el passat mes de setembre a La Moncloa per part del president Mariano Rajoy en forma d'un «no» rotund a la proposta de pacte fiscal basat en el concert econòmic.

Ara fins i tot aquells que no el van defensar en la seva totalitat reclamen el pacte fiscal, i els que negaven el dèficit fiscal reconeixen la necessitat d'un model de finançament per a Catalunya. Llàstima que no haguessin sabut veure-ho i defensar-ho abans, quan tocava. La suma de tots ens hauria fet aleshores més forts.

Quan vaig anar a La Moncloa el 20 de setembre d'enguany no només hi anava amb un mandat molt majoritari explícit del Parlament, sinó, com deuen recordar, pocs dies després de la manifestació més multitudinària de la història de Catalunya, una manifestació amb un lema: «Catalunya, nou estat d'Europa». Vaig creure, i segueixo creient, que no es podien fer oïdes sordes a aquest gran clam i que en moments excepcionals calien decisions excepcionals. I, com a conseqüència, les eleccions del passat 25 de novembre van ser convocades per traslladar a les urnes el que el poble català havia manifestat al carrer.

Les eleccions s'han produït, i el poble català s'ha expressat de manera inequívoca. Gairebé un 70 per cent de participació, la més alta de tota la història en unes eleccions al Parlament de Catalunya. Del resultat de les eleccions els puc dir que de la mateixa manera que és cert que no vaig tenir el recolzament electoral que esperava no és menys cert que el poble català es va manifestar de manera inequívoca donant suport al dret a decidir. Gairebé dos terços, i amb intensitats i tonalitats diferents gairebé quatre cinques parts d'aquest Parlament, som favorables al fet que el poble català pugui ser consultat sobre el seu futur polític.

La decisió sobre el futur polític d'una nació, d'un país, és un tema de suma transcendència que obliga a la necessària confrontació de models polítics. Totes les idees són vàlides; tots els models i propostes, dignes de ser presentats i defensats. L'únic límit que ens hem de posar com a demòcrates és que la darrera paraula només la té el poble i que la seva voluntat, sigui coincident o no amb els nostres plantejaments inicials, ha de ser acatada i respectada. I en aquest sentit, el resultat..., i les majories que es deriven de les darreres eleccions són molt clares. Plurals i diverses, però molt clares: dret a decidir i consulta sobre el futur polític de la nació catalana.

Aquesta és la nova centralitat política que hi ha a Catalunya, una Catalunya que pateix, com tots els països d'Europa, les conseqüències duríssimes d'una crisi econòmica que s'allarga en el temps, que pateix les conseqüències d'haver de reduir dràsticament la despesa pública per tal de fer front al compliment d'uns objectius de dèficit que li imposa l'Estat de manera desproporcionada, injusta i deslleial, i que pateix les conseqüències d'haver de fer front al retorn d'un deute de grans dimensions; una Catalunya que ha de fer front a aquesta difícil i complexa situació sense les eines de què disposen els estats i amb la sensació creixent que l'estat que hem ajudat a construir ni ens protegeix, ni ens defensa ni ens respecta.

Des de Catalunya hem sigut lleials proposant models de finançament, nous estatuts i marcs que permetessin créixer en l'autogovern i que alhora garantissin el respecte de la seva identitat. Com a resposta a aquesta lleialtat hem rebut atacs al nostre model lingüístic i educatiu, lectures restrictives de la Constitució per empetir l'autogovern, dèficits molt notables d'inversió en les infraestructures productives que podien fer més forta la nostra economia i models de finançament de difícil comprensió que no només perpetuen el dèficit fiscal, sinó que després de les corresponents quotes de solidaritat ens situen encara per darrere del que és la nostra aportació al sistema comú.

És arran de totes aquestes realitats que una gran part d'aquest país, molt majoritària, ha arribat al convenciment que així no podem continuar, que la manca d'instruments i eines no ens permet donar resposta com necessitaríem als problemes de la gent, malgrat tenir prou capacitat i recursos propis per fer front a la situació actual, i que per tant hem de poder decidir si volem ser responsables de les nostres decisions o volem seguir en el marc d'un estat que ens vol empetir com a nació, que dificulta el nostre creixement econòmic i el manteniment del nostre estat del benestar.

La centralitat del país s'ha situat en el dret a decidir, i l'encàrrec ha estat que pertoca arribar-hi amb acords plurals i fulls de ruta compartits. Apello en aquest sentit a la responsabilitat d'aquesta cambra, a tota, per facilitar un procés negociat, dialogat, a la recerca dels marcs legals necessaris que l'emparin i sota la voluntat d'arribar a consensos en els procediments i processos que s'han de dur a terme per garantir el seu necessari desenvolupament.

Assumim tots plegats la responsabilitat de donar resposta a aquest reptre democràtic, a què ha donat un suport molt majoritari el poble de Catalunya, i fem-ho des de la confrontació d'idees i de projectes en lloc de fer-ho des de la desqualificació i la negació de drets.

Els anuncio, per tant, que durant aquesta legislatura, i d'acord amb els pactes assolits per a la investidura, el Govern sotmetrà a consulta del poble de Catalunya la decisió del futur polític i nacional del país, i ho farà per garantir el seu desenvolupament econòmic, social i cultural i la supervivència, enfortiment i millora del seu estat de benestar. Aquesta consulta serà duta a terme sota el marc legal que l'empari i amb la voluntat d'arribar a un consens tan ampli com sigui possible amb totes les forces polítiques i socials d'aquest país.

Paral·lelament a la preparació de la consulta, el Govern treballarà en la definició i desenvolupament de les estructures d'estat que cal tenir a punt per al nou escenari. Exemples d'aquesta tasca que caldrà dur a terme sense demora són la transformació de l'Agència Tributària, continuant el procés ja endegat de col·laboració amb els organismes tributaris de les quatre diputacions; la transformació de l'Institut Català de Finances en el banc públic de Catalunya; l'adaptació del Cos de Mossos d'Esquadra per actuar com a policia integral; la nova organització territorial de Catalunya sota criteris de racionalització i simplificació de l'Administració local; la futura llei de la funció pública catalana, i l'elaboració d'un conjunt de plans sobre seguretat social, Administració de justícia, energia, aigua, telecomunicacions, infraestructures de transport, com aeroports, ports, ferrocarrils i xarxes viàries, tot això amb l'objectiu de disposar de tots els estudis, plans i estructures per a la configuració d'un estat a Catalunya, si així ho decideix lliurement el poble català.

Al costat de la preparació de les futures estructures d'estat, caldrà també dedicar esforços a explicar a Europa i al món el procés democràtic que vol endegar Catalunya. Aspirem a ser un país normal, com tants d'altres n'hi ha en el món. Si vostès es miren el mapa de la Unió Europea, veuran que en menys d'una dècada l'evolució ha sigut notabilíssima: s'ha passat de quinze països a vint-i-set; vint-i-vuit l'any que ve comptant Croàcia.

Resulta evident que la dimensió no és el paràmetre per esdevenir membre de la Unió Europea –la gran majoria dels nous membres són països sensiblement més petits que Catalunya–, ni tampoc la dimensió és la garantia de l'eficiència i la competitivitat: hi ha països petits que van molt bé –per exemple, Àustria, Finlàndia, Suècia o Dinamarca–; d'altres no gaire grans que no van tan bé –Grècia, Irlanda o Portugal–; i n'hi ha de grans que també se'n surten bé –Alemanya–, i de grans que no se'n surten gaire bé –per exemple, Espanya. La dimensió, per tant, no és el problema.

Val a dir que Catalunya té tots els atributs per ser considerat un país normal entre els països normals del món. Té un territori definit, una població amb uns valors col·lectius compartits i amb un sentiment nacional àmpliament majoritari, una cultura i una llengua pròpies, unes institucions d'autogovern seculars, una

tradicció i un llegat jurídics d'alt valor, i una economia prou sòlida, moderna i oberta al món, junt amb una capital, Barcelona, que té un grandíssim poder d'atracció i d'aglutinar projectes de primer ordre que ajuden a situar Catalunya a nivell internacional.

És indubtable que en els darrers tres mesos Catalunya ha tingut un ressò a escala europea i mundial com mai havia experimentat. Despertem interès, sense apartar-nos d'un escrupolós comportament democràtic. Som observats. I serem observats amb lupa, fet que ens obliga a fer les coses especialment bé, sense errors innecessaris, sense ingenuïtats i aplicant el sentit polític amb què es mouen els països en el context internacional.

Ser observats –entro en una segona fase del meu discurs– vol dir entre altres coses que des de la Unió Europea faran un seguiment de com la Generalitat fa front al sanejament de les finances públiques, la reducció dels dèficits públics i la moderació de l'endeutament públic. És a dir, com apliquem des de Catalunya les polítiques d'austeritat pactades a nivell europeu i ara com ara encara vigents, sense indicis de voler-se revisar, com a mínim en el curt termini.

Permetin-me que en aquest sentit de les finances públiques faci una breu i sintètica descripció de la realitat. L'any 2010 el dèficit que tenia autoritzat la Generalitat era com a màxim de 4.800 milions d'euros, uns 640 euros per cada un dels 7,5 milions de catalans. La realitat, com se sap, va ser un dèficit no de 4.800 milions d'euros sinó de 8.400, gairebé el doble de l'autoritzat; equivalia no a 640 euros per persona sinó a 1.120 euros per cada català.

L'actual Govern, ara en funcions, es va trobar amb aquesta situació crítica i amb l'obligació imposada pel Govern espanyol de reduir el dèficit fins a un màxim de 1.400 milions d'euros el proper any 2013. És a dir, en tres anys, només en tres anys, se'ns imposa una disminució del dèficit equivalent a 7.000 milions d'euros, gairebé mil euros de mitjana per cada ciutadà de Catalunya, petit, jove o gran. Ras i curt: se'ns exigeix un esforç de contenció sense precedents i d'una envergadura enorme, injusta i desproporcionada.

Sovint se'ns diu que el que hem de fer és no acceptar aquestes condicions tan dures i deslleials i deixar de complir. Vull que se sàpiga, però, quines són les conseqüències d'actuar així. La primera: la Generalitat cada vegada depèn més del Govern central, que accentua el seu control polític sobre la ja retallada autonomia catalana. La segona conseqüència: que tot allò que gastem de més no ens ho finança ningú i, per tant, es deixa de pagar. Quan parlin d'aquests conceptes, tinguin en compte quin sentit té gastar més si allò que et compromets a gastar de més no ho podràs pagar, perquè no t'ho finança ningú. És la situació, dissortadament, que tenim en aquest moment.

Dit això, l'esforç que està fent l'actual Govern de Catalunya per reduir el dèficit i redreçar les finances públiques de Catalunya és ingent. A finals d'aquest any es podrà comprovar, confio que amb dades força positives, l'esforç enorme que s'està duent a terme. Tinguin en compte que aquesta reducció del dèficit

s'està fent enmig de les condicions següents, totes elles adverses.

Primer, en un context de recessió econòmica que provoca que els ingressos derivats dels impostos baixin perquè hi ha menys activitat.

Segon, pagant cada vegada més interessos pel deute acumulat. Entre 2010 i 2012, només en dos anys, la partida d'interessos, l'única que ha augmentat aquests darrers anys, s'ha més que doblat.

Tercer, assumint compromisos de despesa adquirits en anys anteriors sense cobertura econòmica; es gastava sense saber com es pagaria.

Quart, sense que l'Estat pagui els deutes que té contractats per llei amb Catalunya –ho subratllo, per llei–, deutes que deixa de pagar, contractats per llei, en àmbits com les infraestructures o la Llei de la dependència.

Cinquè, deixant de rebre recursos per part del Govern central en àrees tan sensibles com l'ensenyament, la formació per a l'ocupació, les polítiques actives per a persones aturades, les polítiques d'habitatge, els recursos per a les escoles bressol, els pagaments per a la dependència o les polítiques d'integració de la immigració, totes elles àrees que hem de seguir atenent, encara que el Govern central se'n desentén.

Havent de pagar –sisè– més impostos, com l'augment de l'IVA, sense beneficiar-nos de la major recaptació.

Setè, havent de renunciar a ingressos addicionals, com per exemple l'euro per recepta, o probablement el nou impost sobre dipòsits bancaris, perquè el Govern central els recorre o se'ls apropia.

I, finalment, vuitè, veient com la Unió Europea flexibilitza el compliment del dèficit a Espanya, ajudant-la a base de donar-li més temps, mentre que l'Estat espanyol endureix les condicions a les comunitats autònomes a base de donar-nos no més temps com li donen a ell, sinó menys temps per al compliment dels dèficits.

La reducció del dèficit públic a Catalunya s'està fent en aquestes condicions, ho subratllo, totes elles sumades clarament adverses, i, malgrat tot, s'està fent.

Aquesta és la situació de les nostres finances públiques. Una situació dura, molt dura. Gairebé diabòlica. Perquè, malgrat tot –i aquí hi ha el punt més punyent, no?–, Catalunya disposa de prou capacitat de generar riquesa per poder viure millor i al mateix temps contenir els nostres dèficits i deutes públics. Patim com a país per la persistència de la crisi, patim per les mesures desproporcionades d'austeritat que ens imposa l'Estat espanyol, patim per haver generat deutes excessius en temps de bonança i sobretot patim per un dèficit fiscal amb Espanya que malmet i perjudica la nostra economia i el nostre benestar col·lectiu.

Fa pocs dies el president Lula da Silva va rebre el Premi Internacional Catalunya. Després de l'acte ens va comentar el següent. Molts països d'Europa, també Espanya, deia ell, i Catalunya, han descarrilat el seu tren. Quan el tren ha sortit de la via no és el moment de les discussions, de les disputes i de les baralles, és el moment de tornar a posar el tren sobre la via; des-

prés ja discutirem a quin vagó va cadascú i a quina velocitat anem, però abans hem de situar de nou el tren en el seu carril, perquè altrament no hi haurà ni trajecte, ni passatgers, ni destí possible. Són reflexions del president Lula, que em semblen oportunes per la seva lucidesa i sentit comú en aquest moment d'inici d'una nova legislatura.

Deixin-m'hi afegir, com a reflexió personal, que estem en un moment en què és relativament fàcil carregar-se governs. Atenció, però, perquè també és relativament fàcil carregar-se països sencers. I quan hi deixa d'haver país, tant se val estar al govern o no. Afortunadament, no és el cas de Catalunya. I per això demano a les forces polítiques d'aquest Parlament que assumim tots plegats uns objectius comuns de país per tal de poder superar la crisi al més ràpidament possible i amb la major garantia de protecció de les polítiques socials per als ciutadans.

En aquest sentit, els proposo que actuem amb les majories més àmplies possibles per defensar el següent. Primer, que les institucions europees flexibilitzin els criteris de dèficit per a les economies del sud d'Europa i molt especialment de l'Estat espanyol. De fet, ho estan fent, però caldrà fer-ho més.

Segon, que l'Estat espanyol revisi amb urgència el repartiment injust dels nivells de dèficit de les comunitats autònomes en tant que responsables principalíssimes de les polítiques de l'estat del benestar.

Tercer, que la Generalitat desplegui tots els esforços comunicatius i de convenciment per tal de transmetre a les institucions europees i a la comunitat internacional els esforços que estan fent Catalunya i la seva ciutadania pel que fa a l'aplicació de polítiques d'austeritat i de consolidació pressupostària.

I quart, que la Generalitat reclami a l'Estat espanyol un comportament lleial que permeti no només repartir els costos dels ajustos d'una manera més equitativa d'acord amb les competències assumides per Catalunya, sinó també cobrar tots els deutes pendents.

El nostre objectiu en matèria pressupostària és clar: Catalunya ha de tenir capacitat total per gestionar tots els impostos que generem els catalans. Mentre això no passi no tindrem una solució definitiva a les dificultats pressupostàries. De fet, era el que vàrem plantejar com a pacte fiscal, i que ni el Govern de l'Estat ni el principal partit de l'oposició a nivell estatal no varen voler ni entrar a parlar-ne. Mentre no tinguem aquesta capacitat per gestionar el dia a dia, considero que hem de ser capaços de cercar consensos amplis, tant polítics com socials, sobre els criteris d'elaboració dels pressupostos. Els marges que tenim són certament limitats, i, per tant, cal actuar amb molt sentit de la responsabilitat.

M'agradaria explicar també sintèticament les línies mestres que hauran d'inspirar els propers pressupostos. La primera: els necessaris ajustos de despesa que s'hagin de produir no haurien d'afectar aquelles polítiques públiques adreçades als col·lectius més vulnerables o a les persones amb risc d'exclusió.

La segona: les polítiques socials han de continuar sent prioritàries, i la despesa orientada a inversions i a millora de la capacitat productiva es prioritzarà en funció de la seva capacitat de generar ocupació i de mobilitzar recursos privats.

La tercera: tots els ajustos de despesa que es facin en aquests pressupostos i que afectin polítiques considerades sensibles tindran caràcter de reversibles; és a dir, en el moment en què la situació pressupostària millori, es valorarà la reintroducció de mesures avui afectades pels ajustos. És de justícia i serà de necessitat.

I quarta: una part de l'ajust, que com més gran sigui millor, ha de provenir de l'augment de l'eficiència de la despesa. És a dir, fent bé allò que tantes vegades he intentat repetir, que es tracta de fer més i millor amb menys. Ho hem practicat els darrers anys, però encara tenim camp per recórrer en àmbits com la contractació centralitzada, la compra innovadora o les mesures conjuntes d'estalvi.

Tanmateix, l'ajust no només pot venir de la banda de la despesa; és necessari combinar polítiques d'ajust i racionalització de la despesa amb polítiques de majors ingressos. També això s'ha fet els dos darrers anys. El Govern de la Generalitat ha estat actuant per tres vies, fins ara. En primer lloc, no reduint l'elevada fiscalitat vigent a l'IRPF, augmentant l'impost sobre actes jurídics documentats i l'impost sobre vendes minoristes de determinats hidrocarburs. En segon lloc, aplicant sense cap reducció l'impost sobre el patrimoni que va recuperar l'Estat i que algunes comunitats autònomes que es troben en una situació igual o pitjor que Catalunya han renunciat a aplicar. En tercer lloc, buscant noves fórmules de participació dels usuaris en la prestació de determinats serveis; d'aquesta manera s'ha creat l'impost sobre l'estada en establiments turístics, el tiquet moderador sobre la recepta mèdica –l'euro per recepta– o l'augment de les taxes universitàries.

En els pressupostos de la Generalitat per a l'any 2013 haurem de seguir amb aquesta mateixa tendència d'incrementar els ingressos. En aquest sentit, és intenció del nou Govern, si tinc l'honor de ser investit per aquest Parlament, implantar de manera efectiva l'impost sobre els dipòsits bancaris. Per això en la sessió de govern del 18 de desembre es va aprovar un decret llei que creava aquesta figura tributària. I ho vàrem fer per aquest procediment excepcional perquè el Govern de l'Estat va intentar evitar que Catalunya creés aquest impost i que altres territoris que ja l'havien creat se'n poguessin beneficiar.

De la mateixa manera, també es faran ajustos sobre l'impost del patrimoni, baixant la base, a fi que tributin més contribuents, i pujant una mica els tipus, tots ells.

S'analitzarà una reforma limitada de l'impost de successions i donacions, a fi d'augmentar-ne la progressivitat i la seva capacitat recaptatòria.

De manera similar a les despeses més sensibles, també per a alguns d'aquests ingressos s'aplicarà el criteri de temporalitat i reversibilitat; quan la situació millori, s'anul·laran alguns dels increments.

Es promourà la implantació de noves figures tributàries vinculades al medi ambient, d'acord amb les recomanacions que efectua la Comissió Europea. En aquesta línia, cal analitzar aspectes com ara la producció de residus nuclears o l'emissió de gasos contaminants, entre d'altres.

També en la línia de vincular la fiscalitat a hàbits de vida saludables s'estudiarà la implantació d'un gravamen sobre aquells productes que poden afectar la salut de les persones, com ara les begudes de refresc que continguin un excés de sucre.

Amb aquestes mesures tributàries, i d'altres que puguin analitzar-se, s'espera aconseguir uns ingressos addicionals que permetin suavitzar els ajustos des del vessant de la despesa, sent conscients, això sí, que la solució definitiva passa per la gestió de tots els ingressos que es generen a Catalunya i que l'actual model pressupostari i financer de Catalunya no és només injust, sinó que és insostenible en el temps.

Aquests dies es parla molt i es debat sobre com cal fer els ajustos obligats. Repeteixo el que he dit abans, perquè tothom en sigui conscient: si gastem més del que tenim autoritzat, el que gastem de més no ho podrem pagar; no hi ha portes en aquest moment on anar a trucar perquè et financin allò que gastes per sobre del que tens autoritzat.

S'ha dit, amb raó, que la magnitud de l'estalvi per a l'any vinent pot ser de l'ordre d'uns 4.000 milions d'euros. Un esforç equivalent al que hem fet en els darrers dos anys, ara se'ns exigeix en un sol any. No té cap sentit. I, per tant, lluitarem aferrissadament per modificar aquesta imposició injusta.

Tanmateix, també vull recordar que l'ajustament que caldrà fer sobre el pressupost de la Generalitat de l'any 2013 vindrà inevitablement més per la reducció de la despesa que de l'increment dels ingressos, perquè el marge de maniobra que té la Generalitat en matèria fiscal és un marge de maniobra molt reduït. Això es podrà comprovar quan debatem els propers pressupostos, que confio que entrin en aquesta cambra el primer trimestre de l'any que ve.

Dit això, dues reflexions més amb relació a tot plegat. Primera: és lògic que, si cal seguir estalviant, i cal fer-ho, una part d'aquest estalvi vingui d'incrementar ingressos i no només de reduir despeses, i això vol dir actuar sobre impostos encara que sigui temporalment. I segona reflexió: en aquests darrers dos anys –ho dic per determinats discursos que també sento–, en aquests darrers dos anys, amb el suport del Partit Popular, s'ha mantingut a Catalunya l'IRPF més alt de tot l'Estat espanyol, s'ha aplicat l'impost de patrimoni, s'ha creat la taxa turística, l'euro per recepta, s'ha incrementat l'impost d'actes jurídics documentats, s'ha apujat el recàrrec sobre les benzines i s'han incrementat sensiblement les tarifes de l'aigua, del transport públic i de les matrícules universitàries. I vull recordar que el Govern central, l'actual i l'anterior, han apujat tots els impostos, no n'ha quedat ni un sense tocar, i tots s'han tocat a l'alça.

Fins ara els he parlat de dos grans temes: el procés del dret a decidir i la sostenibilitat de les finances públiques. Vull fer notar que aquests dos grans temes varen estar molt presents en les eleccions del 25 de novembre. Varen ser objecte d'un judici popular, si se'm permet utilitzar aquesta expressió, amb les majories i minories que se'n varen derivar.

Som conscients de l'excepcionalitat de la situació actual: una crisi econòmica llarga que comporta unes molt dures conseqüències socials en forma de més persones a l'atur, més temps per sortir-ne, més famílies que esgoten les prestacions, més joves que no troben feina i més persones que es troben en els llindars de la pobresa.

Quan vaig assumir la presidència de la Generalitat, ara fa dos anys, sabia que ho feia en un context econòmic difícil, a nivell extern i també intern. Per això ara voldria endinsar-me en el que segueix essent el nucli central –ho subratllo, el nucli central– de les preocupacions de la societat catalana: com deixar enrere les dificultats econòmiques, com crear ocupació, com disminuir l'atur i la precarietat laboral, com mirar el futur amb més esperança.

L'any 2011 les previsions macroeconòmiques apuntaven que el 2013 la situació econòmica global milloraria i aquelles economies que hi arribessin en millor condicions sortirien més ràpidament i millor de la crisi. Per aquest motiu vam apostar aleshores per dur a terme una política de sanejament de les finances públiques i de compliment dels requisits marcats per la Unió Europea. Ho vam fer per poder afrontar la recuperació econòmica en millors condicions i per transmetre a Europa i al món que Catalunya és una economia fiable, solvent i rigorosa. Dos anys més tard, hem vist com aquestes previsions econòmiques no s'han complert, i països amb les finances públiques millors que les nostres, com Holanda o França, han hagut de fer front al llarg d'aquests darrers dos anys a plans d'ajustaments pressupostaris tan durs com els que s'estan aplicant a Catalunya.

A més, veiem com la crisi de confiança en el futur de l'euro i una estricta política d'austeritat estan perjudicant greument la reactivació econòmica dels països de l'eurozona, especialment dels del sud d'Europa, que encara pateixen més la manca d'accés regular als mercats de crèdit. Per tant, és evident que tant les causes com els efectes de la crisi traspassen les nostres fronteres i malauradament també el nostre marge de manobra i poder de decisió.

Reduir l'atur va ser, des de l'inici de l'anterior legislatura, el principal repte que va afrontar el Govern de Catalunya. I reduir l'atur ha de ser el principal repte que ha d'afrontar també el nou Govern. I ho ha de fer sent conscient que per resoldre aquest problema calen moltes i molt diverses actuacions, la majoria de les quals no estan a les nostres mans i algunes ni tan sols a les mans de l'Estat. La nostra responsabilitat, però, és actuar en tot allò que estigui a les nostres mans i donar suport a totes aquelles reformes que vagin en la direcció correcta.

Al meu parer, les claus de la recuperació econòmica de Catalunya, en allò que depèn més de nosaltres mateixos, passen per tres actituds i apostes bàsiques: esperit emprenedor, esperit innovador i esperit exportador. La tasca principal de les institucions catalanes ha de consistir a fomentar aquest triple esperit –emprenedor, innovador i exportador–, simplificant i agilitzant el funcionament de les administracions, impulsant una llei òmnibus d'àmbit local de simplificació de l'activitat econòmica i progressant en la creació de la finestreta única empresarial amb la supressió o agilització de més de quatre-cents tràmits actualment existents.

Dins l'àmbit de la reactivació econòmica, hi ha també l'acció dirigida a facilitar crèdit per a l'activitat productiva. En els darrers dos anys, des de l'Institut Català de Finances, captant diners en el mercat, quan encara era possible, s'ha augmentat el suport financer a la petita i mitjana empresa. Perquè se'n facin una idea: més de cinc mil petites i mitjanes empreses i autònoms catalans han rebut finançament públic de la Generalitat, en dos anys. Cal insistir en aquesta bona línia.

L'altra gran pota de la reactivació econòmica és el suport a la indústria, a través dels gairebé vint clústers identificats a Catalunya, als quals s'ha afegit recentment el de l'automòbil; fomentar la integració i internacionalització dels nostres centres de recerca i d'innovació, cada vegada més potents i cada vegada més prestigiosos; alinear l'estratègia catalana de recerca i d'innovació amb l'agenda europea 2020, aprofitant a fons el magnífic treball que duen a terme les universitats catalanes i atraient talent cap a Catalunya procedent de tot el món.

Un altre tema clau de reactivació és seguir transformant Catalunya en una gran plataforma logística de la Mediterrània i del sud d'Europa, objectiu per al qual són vitals les infraestructures de transport i comunicació, notòriament el corredor ferroviari del Mediterrani, tant imprescindible com oblidat fins fa ben poc.

L'altre eix cabdal és actuar a fons en la formació professional, intensificant els esforços que s'estan duent a terme i amb la vista posada a tenir un sistema de formació professional semblant a l'austríac o a l'alemany. Aquest projecte és decisiu per augmentar l'ocupació i les oportunitats de generar nous llocs de treball. A cavall de la formació professional seguirem fomentant els itineraris personals de formació per a aquelles persones que s'han quedat sense feina i aquelles que es volen reinserir en el mercat laboral, tot i que en aquest àmbit, ho subratllo i ho recordo, hi ha hagut una reducció molt gran de recursos per part del Govern central, en allò que es diu «polítiques actives d'ocupació».

Un altre sector important consisteix a utilitzar la capacitat de compra de les administracions com a element tractor de moltes activitats del país. Un exemple reeixit en aquest sentit és el que s'ha aconseguit en el recent macroconcur en el sector de les tecnologies de la informació i la comunicació.

Qualsevol agenda de creixement futur passa necessàriament per la potenciació de l'activitat exterior de l'economia catalana. La internacionalització de l'economia catalana ha esdevingut un factor clau. De fet, en els darrers anys ha estat un dels factors que més ha contribuït al creixement, i és un dels factors que més conviden a l'optimisme sobre la competitivitat futura de l'economia catalana. El sector exterior, a través de les exportacions, del turisme i de la inversió exterior, ens ha ajudat i ens ha de continuar ajudant a compensar la contracció que patim dins de Catalunya i a fer de motor de la nostra activitat general.

Exportem cada vegada més, i diversifiquem cada vegada més els nostres mercats exteriors. Som, de molt llarg, la principal i primera força exportadora de tot l'Estat i, probablement, de tot el sud d'Europa –de fet, un 28 per cent aproximadament de totes les exportacions espanyoles tenen el seu origen a Catalunya–, i som capaços, en un entorn on tots els països malden per exportar, de créixer més que la mitjana mundial i per tant de guanyar quota de mercat a tot el món. Si és així, com ho és, deu ser que tenim factors de competitivitat evidents, ja que en cas contrari perdríem quota, i, en canvi, l'estem guanyant.

També hem de potenciar l'agroindústria, un altre dels motors econòmics catalans, i amb ella tota l'agricultura, la ramaderia i la pesca. Volem que la pagesia catalana tingui futur, per la qual cosa caldrà desplegar a fons el Pla estratègic nacional de suport a l'agricultura i l'alimentació.

Un altre sector amb moltes capacitats productives i creatives és el de les empreses culturals, amb moltes possibilitats de creixement i d'internacionalització, així com tota l'ecoemprenedoria, un altre sector emergent i, de fet, ja consolidat de l'economia catalana.

L'altre eix, les polítiques d'impuls i suport als autònoms i emprenedors. Catalunya és fonamentalment un país de petites i mitjanes empreses i autònoms, i són aquestes les que poden crear ara com ara major ocupació.

Volem impulsar, en aquest sentit, un programa de suport al treball autònom que preveu mesures de sensibilització, finançament i adaptació normativa i fiscalitat per fomentar el creixement sostingut del treball autònom, i dedicar, tal com s'ha subscrit també en l'acord amb el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya, una especial atenció al comerç i als serveis amb la nova llei reguladora de la seva activitat, a fi de seguir modernitzant el comerç de proximitat.

Així mateix es pretén posar en marxa el programa «Catalunya emprèn», que destinarà uns 200 milions d'euros a l'objectiu de mobilitzar 3.500 projectes d'emprenedoria per a la creació d'empreses i generar ocupació. La voluntat del Govern és generar un mínim de seixanta mil noves empreses i la creació de cent mil llocs de treball en els propers quatre anys, associats concretament a aquest programa «Catalunya emprèn».

En aquest sentit, i en aquest àmbit, el Govern impulsarà també la nova llei d'emprenedoria per fomentar l'esperit emprenedor i la creació d'empreses, i per tal

d'obtenir sinergies i simplificar els processos que facilitin la creació d'empreses el Departament d'Empresa i Ocupació començarà un procés d'alineació dels diferents recursos en matèria d'emprenedoria: la xarxa Inicia, el Servei d'Ocupació de Catalunya, ACCIÓ, etcètera.

Fins ara els he parlat de tres grans temes de país que considero cabdals per a la propera legislatura: dret a decidir i consulta, sanejaments dels comptes públics i, ara, reactivació econòmica i ocupació.

Ara els vull parlar d'un quart tema també cabdal. El nostre país s'ha anat dotant en els darrers trenta anys d'un ampli ventall de polítiques socials i de protecció pública que han permès garantir el nostre model de cohesió social i la igualtat d'oportunitats per a tots els ciutadans. Al llarg d'aquests darrers dos anys el Govern s'ha vist obligat a aplicar ajustos en totes les partides pressupostàries, també en l'àmbit de les polítiques socials, tot i que des del primer moment es va advertir que es marcarien unes línies vermelles infranquejables i que es prioritzarien aquelles mesures per aconseguir una major eficiència, com així s'ha procurat fer.

La situació és la que és, i no voler veure-la, o no voler reconèixer-la, i disfressar la realitat amb discursos, a vegades ideològics, sobre els motius dels ajustos és fer, crec jo, un flac favor al país, en la mesura que crea unes expectatives que no són reals en el curt termini. Hi insisteixo: la realitat és la que és; ja l'he comentat abans, i és de sobres coneguda per tots nosaltres.

Ara el que cal és prendre decisions. Crec que és el moment que el país prengui les grans decisions que marcaran el seu destí. I també en l'àmbit social cal prendre decisions importants, unes decisions que estan apuntades en l'acord per a la desena legislatura entre Convergència i Unió i Esquerra Republicana de Catalunya.

En síntesi són les següents: elaborar un contracte programa que vinculi la futura recuperació dels ingressos globals de la Generalitat a la recuperació de la despesa i la inversió; impulsar un pacte nacional contra la pobresa i l'exclusió social; impulsar, en el marc de la legislació catalana, la millora de la regulació dels productes financers i de la dació en pagament fins on arribin les nostres capacitats legislatives; treballar per assegurar la continuïtat dels centres especials de treball i inserció laboral de persones discapacitades en risc per les retallades a les polítiques actives d'ocupació per part de l'Estat; potenciar un fons i un servei de rescat de famílies, potenciar la mediació entre entitats financeres i famílies en els processos de desnonaments i la disposició d'una xarxa de pisos d'emergència, i potenciar en aquest sentit el servei que ja funciona, i funciona a ple rendiment, anomenat «Ofideute»; impulsar una llei de reforma de la renda mínima d'inserció per superar el decret que es va fer l'any 2011 i evitar així l'exclusió social; garantir l'estabilitat de les entitats del tercer sector social com una de les peces bàsiques en el sistema de serveis socials del nostre país –la taula permanent amb el sector per minimitzar els problemes de tresoreria està inclosa en aquest acord;

defensar el sistema educatiu català i la immersió lingüística com un pilar fonamental de la societat catalana; garantir que tota la ciutadania tingui dret i accés a l'assistència sanitària pública; desplegar de manera efectiva el Pla de suport a la família 2012-2016, perquè és una institució bàsica de la nostra societat; desenvolupar un pacte intergeneracional que garanteixi la presència de persones grans en els diversos àmbits de la societat; promoure el Pacte per a la infància a Catalunya, amb especial atenció a les mesures de lluita contra la pobresa infantil; exercir plenament les competències com a entitat competent i autoritat central reconeguda pel Conveni de l'Haia en els processos d'adopció internacionals, i impulsar la Llei catalana de promoció de l'autonomia personal. Hi insisteixo: tots aquests punts, recollits en l'acord d'estabilitat, defensa legislatura, entre Convergència i Unió i Esquerra Republicana de Catalunya.

Previsiblement, els pressupostos de la Generalitat per a l'any 2013 no permetran destinar més recursos en valor absolut a polítiques socials. Per tant, caldrà fer un esforç molt gran per tal de prioritzar aquells serveis públics considerats preferents, que preservin el principi d'igualtat d'oportunitats, i aquelles polítiques amb una major incidència en els col·lectius més vulnerables i amb major risc d'exclusió social. I aquest serà un exercici d'una enorme responsabilitat, que comportarà un esforç d'objectivitat i capacitat d'avaluació i anàlisi per tal de determinar allò que és imprescindible i intocable i allò que no ho és tant, encara que sigui important.

Pot semblar que ens enfrontem a un exercici impossible, però si mirem al nostre voltant, al nostre entorn proper, veurem que hi ha països que ja han fet aquest esforç col·lectiu en altres moments i, afortunadament, se n'han sortit, i avui afronten la crisi amb millors condicions que la resta de països. Certament, són països que tenen un estat, i, per tant, molta més capacitat de decisió i moltes més eines que no pas Catalunya. Concretament, durant la dècada dels noranta els països nòrdics van viure una crisi econòmica important, no tan global com la que travessem actualment, però va ser una crisi important que els va empènyer a aplicar reformes en els seus models d'estat del benestar. Van ser capaços de repensar el sistema, de saber prioritzar allò que van considerar essencial, i van ser capaços de posar-se d'acord en com obtenir els ingressos suficients per mantenir-lo i, sobretot, per protegir-lo de manera que, independentment de la conjuntura econòmica externa, el nucli del sistema de benestar no es veiés afectat.

Ara bé, què va fer possible l'aplicació d'aquelles mesures en qüestions tan sensibles com les polítiques socials en aquells països nòrdics? Doncs que hi va haver una unitat de les forces polítiques i de la societat civil a favor de realitzar sacrificis temporals a canvi de mantenir i protegir de cara al futur un model ampli i segur de polítiques socials públiques. És a dir: va haver-hi una combinació de conscienciació, unitat, responsabilitat individual i col·lectiva i coresponsabilitat entre el Govern, les forces polítiques parlamentàries i la societat.

Si nosaltres volem protegir el nostre estat i el nostre model del benestar, cal que actuem amb un gran sentit de país, amb generositat i amb una solidària visió de futur. Cal que pensem en el demà per protegir el que tenim avui. I això exigirà esforços. Però la societat catalana ja ha demostrat amb escreix que és una societat madura i responsable, conscient de la situació que travessa el país, i que aposta per un model de país amb una cobertura social pública i de qualitat.

Ens pertoca, doncs, als representants polítics assumir la responsabilitat d'assegurar les bases del nostre model d'estat del benestar per tal de consensuar els límits infranquejables que no volem que es vegin vulnerats i afectats, encara que això comporti esforços i mesures no sempre populars. Cal que entre tots assumim la responsabilitat d'analitzar amb objectivitat les línies que són essencials i diferenciar-les d'aquelles que no ho són tant i en les quals es pot fer una mica menys, o d'una manera diferent, sense perjudicar la validesa de tot el sistema. En aquest sentit, i tal com em vaig comprometre durant la campanya electoral, convocaré abans d'entrar els pressupostos de l'any 2013 una cimera amb els grups parlamentaris per debatre, i a poder ser acordar, les línies mestres d'aquesta prioritització en matèria de polítiques socials i d'estat del benestar.

Tota reforma suposa costos, però si la fem amb consens i pensant més en el futur de tots plegats que en els interessos individuals del dia a dia el país hi sortirà guanyant i la societat catalana guanyarà un sistema de drets socials més protegit, més segur i més estable.

L'acció de govern durant la propera legislatura estarà fonamentada en la garantia de la supervivència del nostre model de l'estat del benestar a partir de la definició d'uns estàndards bàsics en les polítiques de salut, benestar, ensenyament i d'altres. La salut com a pilar de l'estat del benestar que situa la igualtat d'oportunitats d'accés a un sistema de sanitat pública i de qualitat com a eix central del seu funcionament; les polítiques socials com a pilar de protecció i defensa dels col·lectius més vulnerables en la defensa de la cohesió i la justícia social, i l'ensenyament com a base del futur i el sosteniment de la nostra societat, que fa de l'ensenyament la màxima expressió de la llibertat i la igualtat entre els ciutadans. I amb especial èmfasi defensarem el nostre model d'immersió lingüística com a tret essencial de la convivència i la cohesió social del nostre país i element essencial per a la igualtat d'oportunitats. El nostre model d'immersió lingüística és un model avalat pels seus resultats i respectat internacionalment, defensat majoritàriament per la nostra societat i que és sinònim d'èxit i de progrés.

Senyores diputades i senyors diputats, vaig encarant la part final de la meva intervenció. Ahir, en l'acte de signatura de l'acord entre Convergència i Unió i Esquerra Republicana de Catalunya, vaig intentar fer entendre el que és una evidència. Catalunya, les institucions catalanes i la societat catalana, ha de fer front al mateix temps, i per tant de manera simultània, a tres reptes d'una magnitud gegantina: el primer, la pitjor

recessió econòmica en moltes dècades; el segon, la pitjor crisi de les finances públiques que hem viscut des de la recuperació de la democràcia, a finals dels anys setanta; el tercer, l'operació política i de país de més envergadura dels darrers tres segles, després de la caiguda de Barcelona l'any 1714, consistent a exercir en aquesta legislatura el dret a l'autodeterminació, un dret reconegut a totes les nacions del món.

Aquest és el panorama que tenim al davant, un panorama que no canviarà simplement perquè el neguem. La realitat en aquest moment de la nostra història no és amable; tampoc és dolça. Però hi podem fer front i la podem canviar. La nostra actitud ha de ser de combat i de superació, i no de conformisme o de resignació. Tampoc és el moment del populisme ni de la demagògia, i menys encara del cinisme.

Aquest Parlament i el Govern que se'n derivi d'aquí a uns dies, i el conjunt de la societat catalana, tenim el repte apassionant i la responsabilitat històrica d'aixecar el país econòmicament i tornar al camí de la creació de riquesa i d'ocupació, de sanejar definitivament les nostres finances públiques per assegurar les parets mestres del nostre estat del benestar i la modernització del nostre país i de fer que Catalunya sigui un país lliure entre les nacions lliures del món.

Un país lliure no vol dir un país aïllat ni reclus en ell mateix. Simplement vol dir un país en què les persones que el componen i que li donen sentit són protagonistes del seu destí. A quina persona que ho volgués li negaríem un projecte propi de vida basat en la seva llibertat individual? A quin poble que ho vulgui li negarem un projecte col·lectiu basat en la seva llibertat? De vegades s'acostuma a dramatitzar fins a la histèria o fins al ridícul fet o situacions que són molt elementals, i la llibertat, individual o col·lectiva, és un d'aquests fets elementals, una d'aquestes situacions normals.

Encetem, doncs, una legislatura, la desena, que és probablement la més difícil, la més decisiva i la més apassionant des de la recuperació de la democràcia; una legislatura que en el meu ànim té vocació de permanència i d'estabilitat, i que per tant hauria de finalitzar d'aquí a quatre anys, l'any 2016. És a dir: tenim temps per davant nostre sense necessitat d'estar pensant tot el dia en les properes eleccions.

Vull fer notar que l'acord que s'ha assolit entre Convergència i Unió i Esquerra Republicana de Catalunya no és limitatiu. Està obert al diàleg i a la col·laboració amb totes aquelles formacions polítiques que hi vulguin fer aportacions o millores. I no cal dir que està obert també a la participació de la societat catalana i del seu teixit associatiu, amb el benentès que els marcreptes que tenim davant nostre només es poden superar amb una estreta sintonia, gairebé una simbiosi, entre institucions i societat, en un escenari de coresponsabilitat i colideratge.

Si demà sóc investit nou president de la Generalitat, els he de dir que personalment encaro aquesta responsabilitat en aquesta cruïlla decisiva de la nostra història com un acte de servei amb majúscules. Ser president de Catalunya suposa sempre un honor immens;

en aquest moment, suposo que vostès ho intueixen, també suposa una càrrega immensa. Als mariners no els fa por el mar, els fa respecte. A mi em passa el mateix: no tinc por, però la situació del país em fa respecte. Sé que hem de salpar, sé que trobarem moltes inclemències en la travessia i sé que el vaixell no està en les millors condicions. També sé, però, que hi haurà una molt bona tripulació, de gent que no fallarà, de persones que hi seran sempre, a les verdes i a les madures, i sé que tindrem un passatge que majoritàriament és conscient de les dificultats de la travessia, però que està compromès i il·lusionat per arribar a un millor port.

Assumiré la meva responsabilitat, si així ho decideix el Parlament, amb una gran càrrega d'illusió i de compromís. Faré tot el que sàpiga, i pugui, per no fallar.

Crec que no vaig fallar convocant les eleccions i donant la veu i la decisió al poble de Catalunya el propi passat 25 de novembre. Vaig dir aleshores –i segueixo pensant avui– que no són temps de comoditats institucionals i que cal estar disposat a jugar-se-la més enllà de l'interès personal o partidista.

El poble de Catalunya va parlar, i va decidir. Ho va fer amb una altíssima participació, fet que hauria de constituir un estímul per a tots nosaltres. Quan es parla de qualitat i de regeneració democràtiques hauríem de tenir present que un bon índex per mesurar-les és, precisament, el grau de participació en les eleccions. També en aquesta legislatura haurem de seguir parlant a fons de qualitat i de regeneració democràtiques.

La població ens va demanar lideratges compartits i transversals; també ens va demanar responsabilitats compartides –una cosa porta l'altra. Encara no ha passat un mes de les eleccions i ja hi ha acord d'estabilitat, és a dir, l'expressió de responsabilitats compartides. Si tot va bé, demà hi haurà nou president, i la setmana vinent, després de Nadal i de Sant Esteve, nou Govern. En un mes haurem enllestit tota aquesta feina en un marc de complexitat més gran que fa dos anys. Crec que és un bon símptoma.

Acabo fent notar el següent. Vaig oferir, després de les eleccions, un govern de més ampli espectre, un govern que vagi més enllà de Convergència i Unió. La duresa de la situació i la magnitud sense precedents dels reptes a què hem de fer front aconsellaven, crec jo, fer aquest oferiment. L'ofertament segueix en peu i seguirà en peu durant tota la legislatura. Un ofertament que s'adreça a aquelles formacions polítiques que, sense negar la realitat, la vulguin transformar en positiu i alhora estiguin compromeses amb l'exercici del dret a l'autodeterminació del poble de Catalunya, un mandat que també ens ve de les urnes: molt majoritàriament la població catalana vol decidir democràticament, pacíficament i autònomament el seu futur com a nació.

Gràcies, senyora presidenta; gràcies, senyores i senyors diputats.

(Aplaudiments forts i perllongats.)

La presidenta

Se suspèn la sessió fins a les set de la tarda. (*Remor de veus.*) Fins a dos quarts de set de la tarda.

La sessió se suspèn a dos quarts de sis de la tarda i sis minuts i es reprèn a dos quarts de set del vespre.

La presidenta

Senyores diputades i senyors diputats, reprenem la sessió.

D'acord amb l'article 127 del Reglament de la cambra, el debat es desenvoluparà d'acord amb la seqüència que ha estat lliurada als representants dels grups parlamentaris. El candidat pot fer ús de la paraula tan-tes vegades com ho demani, sense limitació de temps. Quan el candidat respongui individualment a un dels diputats que hagi intervingut, aquest tindrà dret a una rèplica d'un temps igual a l'emprat pel candidat. I, si hi hagués resposta a les rèpliques, el grup pot contra-replicar durant cinc minuts.

En primer lloc, té la paraula l'il·lustre senyor Oriol Junqueras, president del Grup Parlamentari d'Esquerra Republicana de Catalunya.

Oriol Junqueras i Vies

Bona tarda, molt honorable presidenta del Parlament, molt honorable president de la Generalitat, honorables diputats i diputades, autoritats, senyors i senyores. Intentaré construir la meua exposició a partir d'un doble fil, un fil que anirà més de l'economia cap a la política i un fil que anirà més d'Europa cap a Catalunya i que intentarà retornar fins a Europa.

L'hora que viu el nostre país és una hora greu. I també és una hora greu la que viu el conjunt de la Unió Europea. De fet, la Unió Europea s'enfronta a la que probablement és la segona crisi econòmica més greu del darrer segle, dels darrers cent anys. Una crisi econòmica que presenta algunes característiques que la fan específica i que dificulten la seva superació. Algunes d'aquestes característiques que són vàlides per al conjunt d'Europa també són vàlides per al nostre país. Aquestes característiques són que hem entrat a la crisi amb uns nivells d'endeutament molt elevats i que, per tant, els marges de maniobra financera són, en el cas d'Europa, escassos, i en el cas de Catalunya, inexistents.

Els marges de maniobra fiscal també són extremadament escassos, per dues raons. Els marges de maniobra fiscal que es poden derivar d'ulteriors retallades comporten, en general, una contracció de l'activitat econòmica que comporta, al mateix temps, una caiguda més que proporcional dels ingressos finals. I, per tant, es pot entrar en situacions gairebé absurdes, com una carrera de retallades successives que no aconseguen aturar el creixement dels dèficits públics ni a Europa ni tampoc en el nostre país.

Simultàniament, els marges de maniobra fiscal també són escassos per una altra raó: que en molts àmbits

els tipus impositius són ja molt elevats, i ulteriors creixements d'aquests tipus impositius poden comportar també i comporten també una contracció de l'activitat econòmica i, per tant, dels ingressos finals. En el cas del nostre país, aquests tipus impositius són especialment elevats en àmbits com per exemple l'IRPF; de fet, els ciutadans de Catalunya paguen probablement el tercer IRPF més alt del món. O són especialment elevats en l'àmbit de l'IVA, de l'impost del valor afegit, dels impostos sobre el consum. En canvi, hi han altres àmbits en els quals aquests tipus impositius presenten, encara que sigui potser de forma més escassa del que a la nostra economia li convindria, marges de creixement.

Precisament, l'aportació d'Esquerra Republicana en aquest àmbit en l'acord d'investidura i amb la voluntat d'Esquerra Republicana de garantir un govern fort i estable per al conjunt d'aquesta legislatura, alguna de les aportacions en aquest àmbit passa precisament per intentar aprofitar els marges fiscals que encara queden, amb una intervenció que ha de ser forçosament subtil però que esperem que en alguns d'aquests tipus impositius ofereixi uns ingressos addicionals que ajudin a suavitzar les retallades.

En l'àmbit europeu, aquests marges de maniobra financera escassos i aquests marges de maniobra fiscals escassos poden ser compensats a través d'algunes altres eines de la política econòmica, eines que han estat utilitzades també per la Reserva Federal dels Estats Units, pel Banc d'Anglaterra o pel Banc del Japó; eines que el Banc Central Europeu ha utilitzat, a vegades amb una certa generositat, per exemple amb un crèdit il·limitat als bancs sistèmics fins l'1 de març del 2010, amb un tipus d'interès de l'1 per cent, i amb dues injeccions de nova oferta monetària, dues injeccions gegantines el mes de gener i el mes de març d'aquest any.

Aquesta eina de la política econòmica, aquesta eina del creixement de l'oferta monetària, però, té algunes dificultats manifestes per transmetre's, per arribar al conjunt de la nostra economia productiva. Especialment en subratllo dues: una, bona part d'aquesta oferta monetària nova és retinguda per part dels bancs sistèmics en un intent de fer créixer les seves reserves, i dues, segon factor que limita la possibilitat que aquesta nova oferta monetària arribi als circuits productius, que són els alts nivells d'endeutament d'algunes administracions públiques, singularment, per exemple, l'Estat espanyol, que provoca un efecte gegantí de *crowding out* i expulsa del mercat financer els agents subestatsals o els agents privats. Per tant, aquesta nova oferta monetària, aquesta política, que hauria de ser molt més eficient del que fins ara és, es veu limitada per aquestes dues circumstàncies.

Nosaltres, diputats del Parlament de Catalunya, nosaltres, representants del poble de Catalunya, dels ciutadans de Catalunya, però que en molts dels casos aquí presents tenim també representants al Parlament Europeu, i molts dels que estem aquí tenim l'aspiració que Catalunya sigui un nou estat d'Europa, tenim la voluntat d'adreçar-nos a la comunitat internacional, i també d'adreçar-nos a les institucions europees, a la recerca

d'alternatives que facilitin la circulació d'aquesta nova oferta monetària fins als sectors productius.

Una possibilitat seria, per exemple, que el Banc Central Europeu no només actués com un banc emissor, no només com un banc supervisor, sinó també com un banc de desenvolupament. I en aquest sentit una de les aspiracions legítimes que em sembla que podem tenir com a institucions públiques catalanes és que algunes de les nostres eines financeres que sens dubte mereixen un especial desenvolupament, com podria ser, per posar-ne un exemple, l'Institut Català de Finances i el seu desenvolupament fins a convertir-lo en un banc públic capaç d'intervenir en el mercat financer i d'assegurar una major oferta de serveis en aquest mercat financer, que en aquests moments està fortament restringit i que presenta notables asimetries informatives entre els bancs i els seus clients..., aquest Institut Català de Finances pogués tenir, per exemple, com tenen molts estats de la Unió Europea o com tenen els bancs sistèmics i, per tant, a través d'ells, els estats de la Unió Europea, accés a aquesta nova oferta monetària, perquè aquest seria un element que contribuiria indubtablement a la reactivació de la nostra economia.

De fet, la nostra voluntat, la voluntat d'Esquerra Republicana, i també la voluntat del pacte d'estabilitat, que pretén garantir, com deia fa un moment, un govern fort i estable per a Catalunya al llarg de la propera legislatura, té com un dels seus objectius prioritaris precisament la reactivació econòmica de la nostra economia, de l'ocupació i del conjunt del nostre país. Una reactivació que estem convençuts que s'hauria de centrar especialment en aquells àmbits que poden ser més decisius per al creixement futur de la nostra economia, i també per al seu creixement present, àmbits en els quals segur que podríem establir grans consensos en aquesta cambra, consensos que superen de molt el pacte d'estabilitat, que vol garantir un govern fort i estable per al nostre país al llarg de la propera legislatura, consensos al voltant del paper decisiu que ha de tenir, per exemple, l'ensenyament, o la recerca i la innovació, o, per exemple, tots aquells factors que han d'ajudar a la internacionalització de la nostra economia.

En l'àmbit de la recerca i de la innovació, el nostre país presenta elements força destacables. Per exemple, som el quart país del món en termes de recerca *per capita*, computada en nombre de tesis doctorals citades en revistes de màxima categoria internacional, només darrere de Suïssa, Israel i Suècia. O som el cinquè país del món en termes *per capita* en projectes de recerca competitiu. Aquest ha de ser un àmbit importantíssim de la nostra activitat econòmica i de la nostra recuperació del creixement i de la generació de llocs de treball en el nostre país.

Deia, en l'exemple que intentava exposar-vos, de l'ensenyament, de la recerca i de la innovació, citava un tercer element, una tercera pota, que és la internacionalització de la nostra economia. Una internacionalització de la nostra economia que ha de passar, per exemple, per algunes infraestructures bàsiques de transport i de comunicació; algunes com per exemple el famós Eix mediterrani; les connexions ferroviàries amb ample de via europeu amb el port de Barcelona,

amb l'aeroport de Barcelona, amb el port de Tarragona, que han de contribuir de forma decisiva a disminuir els costos de transport i de comunicació i, per tant, adaptar l'estructura de costos de la nostra economia i de les nostres empreses, en un mercat cada vegada més competitiu, on a través d'aquesta competitivitat ens juguem els llocs de treball dels nostres treballadors que encara treballen i la creació de llocs de treball per a aquells que, malauradament, es troben a l'atur. Una internacionalització de la nostra economia que no només ha de passar pel desenvolupament de les grans infraestructures de transport i de comunicació, sinó també per polítiques actives de finançament de les nostres exportacions, en la mateixa línia que fan la major part dels països europeus, singularment aquells que ocupen una posició de nucli en el sistema econòmic europeu. Un finançament de les nostres exportacions com per exemple fan Alemanya, Holanda i d'altres països del nucli central de la Unió Europea. Un finançament de les nostres exportacions que seria cabdal perquè els costos financers de les operacions d'exportació no fessin inviable aquesta mateixa exportació i que garantiria que les nostres empreses competissin en condicions d'igualtat, o almenys en condicions de no-desavantatge, respecte a alguns dels nostres principals competidors a la Unió Europea. Una tasca de finançament de les nostres inversions que nosaltres estem convençuts que podria ajudar adequadament l'Institut Català de Finances o al seu desenvolupament, que nosaltres legítimament estem convençuts que ha d'aspirar a convertir-se en un banc públic, en un banc públic com n'existeixen en tants altres països de la Unió Europea.

De fet, les propostes que Esquerra Republicana vol aportar a les institucions, en aquest Parlament i en el Govern de Catalunya, i que vol aportar a través d'aquest acord d'estabilitat parlamentària amb el Govern de Catalunya, són propostes perfectament homologables en termes europeus. En poso només algun exemple, amb l'esperança que aquest exemple serveixi per justificar l'afirmació que acabo de fer.

Un impost sobre la banca, un impost sobre les entitats financeres, ja existeix a Alemanya, a Holanda, a Bèlgica, a França, al Regne Unit, a Àustria, a Dinamarca, a Suècia, a Finlàndia i a d'altres països de la Unió Europea. Per tant, aquesta proposta és perfectament homologable en l'àmbit europeu i, per tant, és perfectament assumible, n'estem convençuts, en el nostre país.

Aquest tipus de propostes no tenen només –no tenen només– un afany d'incrementar els ingressos i, per tant, d'aquesta manera suavitzar les greus retallades que pateixen alguns dels nostres serveis públics bàsics, sinó que també tenen altres efectes positius en l'activitat econòmica. De fet, aquest tipus d'impostos actuen com un element que desincentiva la preferència per la liquiditat en un moment en què aquesta preferència és extraordinàriament accentuada, i, per tant, en un sentit positiu, actuen com un element d'incentivació del consum i de la inversió en un moment en què aquests dos elements, consum i inversió, han de jugar un paper decisiu en la nostra recuperació econòmica.

Malauradament, moltes d'aquestes propostes que nosaltres voldríem assegurar en el futur del nostre país, perquè estem convençuts que tindrien elements molt positius per al conjunt de la nostra societat i que, de fet, són recollides i argumentades per altres partits que estan en aquesta cambra i que no han signat aquest acord d'estabilitat parlamentària, però que han defensat figures impositives iguals o, en molts casos, menors a les que l'acord estableix, i que, per tant, entenem que aquest acord hauria de comptar amb el suport d'aquelles formacions que han defensat aquest tipus de figures impositives amb els mateixos arguments de major justícia social, de major redistribució de l'esforç fiscal i, per tant, de la possibilitat de reduir aquestes retallades que afecten els nostres serveis públics, algunes d'aquestes propostes, deia, no poden ser aplicades amb eficàcia i no poden ser aplicades lliurement per les institucions catalanes, perquè les institucions catalanes no disposen de la plena competència o de les plenes competències pròpies d'un estat, que des del nostre punt de vista no només són legítimes, sinó que en el nostre cas són necessàries i, a més a més, necessàries de forma urgent per combatre la crisi, reactivar l'economia i generar llocs de treball. I, per tant, ens trobem que, per exemple, el Govern espanyol intenta impedir l'aplicació d'aquest impost sobre la banca establint un tipus impositiu zero –probablement un dels pocs casos en la història de la humanitat en què un impost té un tipus zero. Per tant, una mesura que clarament és contrària a la redistribució d'aquest esforç fiscal, a la seva progressivitat, i que, per tant, impedeix a les nostres institucions disposar de recursos addicionals per intentar ajudar aquells sectors de la nostra economia i de la nostra societat que més ho necessiten.

Malauradament també, les nostres institucions públiques, el nostre Govern, veuen limitada la seva capacitat de maniobra no només en l'àmbit fiscal a través de mesures com aquesta que acabo de citar, sinó que també veu fortament limitada la seva capacitat de maniobra financera davant dels incompliments repetits, sistemàtics, arbitraris, injustos i profundament ineficàços que el Govern espanyol fa respecte al Govern de Catalunya.

Amb 8.000 milions d'euros pressupostats, pressupostats en l'àmbit de les grans infraestructures, infraestructures ferroviàries, o, per exemple, en la disposició addicional tercera de l'Estatut d'autonomia de Catalunya, 8.000 milions d'euros que, si només mobilitzessin la meitat, només representés la meitat d'aquest pagament, permetrien una injecció de líquid en la nostra economia, en el nostre teixit productiu, en la reactivació de les nostres obres públiques, de les nostres empreses vinculades al sector de la construcció, amb efectes que, sens dubte, serien extraordinàriament benèfics en la creació de llocs de treball, i que, per tant, comportarien la possibilitat que el Govern de Catalunya disposés d'ingressos associats a aquesta reactivació econòmica i que no es veiés obligat a retallar allò que el Govern espanyol li imposa de retallar, amb un sotre de dèficit que també en aquesta ocasió és arbitrari, injust i clarament ineficàç. Perquè qui estableix el sotre de dèficit de la Generalitat de Catalunya, i per

tant qui obliga a fer aquestes retallades tan dures, és el Govern espanyol, que, a l'hora de distribuir els sostres de dèficits marcats per Brusselles, es reserva per a ell la millor part i el millor temps i trasllada a les administracions de caràcter subestatal, no només a les comunitats autònomes, sinó també als ajuntaments, les restriccions més dures i els temps més curts, malgrat que aquestes administracions de caràcter subestatal són les administracions que assumeixen en la nostra societat la principal càrrega, la principal responsabilitat en l'àmbit de polítiques socials, com, per exemple, la salut, l'ensenyament o el conjunt de les polítiques socials.

Per tant, és evident que mentre les decisions que afecten els ciutadans de Catalunya, que afecten la reactivació de la nostra economia i que afecten les nostres polítiques socials, continuïn sent adoptades, preses de forma, hi insisteixo, arbitrària, injusta i ineficàç pel Govern espanyol, això empitjora les condicions de vida de la immensa majoria dels nostres conciutadans i empitjora les potencialitats de recuperació del conjunt de la nostra economia.

Aquestes són algunes de les raons per les quals nosaltres estem convençuts, conjuntament amb moltes altres, que els ciutadans de Catalunya legítimament, i no només de forma legítima, sinó també de forma necessària i de forma extraordinàriament urgent, han d'assumir el futur del nostre país a les seves mans. Ningú millor que els mateixos ciutadans de Catalunya per assumir les regnes del seu propi futur. I, per tant, nosaltres volem que aquesta sigui una legislatura en què el Govern de Catalunya i el conjunt de les seves institucions donin la possibilitat als ciutadans de Catalunya d'expressar-se lliurement sobre el futur del nostre país. I valorem extraordinàriament que, per primera vegada, un candidat a la presidència del nostre país hagi fet seu el compromís amb el dret d'autodeterminació de forma explícita, un dret que és propi de totes les nacions del món.

Aquest repte que tenim plantejat, aquest repte que és absolutament indissociable de la reactivació de la nostra economia i d'unes polítiques socials més justes, d'un sistema educatiu i sanitari més just..., tots aquests reptes superen de molt la capacitat d'un govern, superen de molt la capacitat d'un acord de legislatura, i fins i tot superen la capacitat de l'acord entre molts dels partits polítics representats en aquesta cambra. Aquests objectius només són assolibles amb el compromís d'una gran majoria de la nostra societat. I, per tant, més enllà de l'acord d'estabilitat parlamentària, que espero que tothom entengui que era del tot imprescindible per garantir un govern fort i estable per al nostre país en unes circumstàncies tan difícils com les que estem vivint, més enllà d'aquest acord, deia, hi ha la possibilitat de construir grans consensos amb d'altres formacions d'aquest Parlament. Hi han moltes coses que podem compartir al voltant del dret a decidir dels ciutadans de Catalunya i al voltant, també, d'aquestes polítiques de reactivació econòmica i d'aquestes polítiques que pretenen garantir la justícia social en el nostre país.

En aquest sentit, m'agradaria recordar que l'estat del benestar no és un luxe. L'estat del benestar és la millor inversió que una societat pot fer en el seu futur, a través de l'ensenyament i de la qualificació dels seus joves i dels seus infants, de la seva formació, de la seva futura incorporació en el mercat laboral i del seu component cívic; però també és la millor inversió possible en l'àmbit de la salut, perquè tots hauríem de ser conscients que la feblesa en la seguretat social, en la sanitat pública, comporta també un element que incentiva la retenció de recursos per part dels ciutadans que veuen amenaçades les seves prestacions sanitàries, i, com a mesura de garantia de cara al futur, prefereixen retenir aquests recursos en lloc de fer-los circular en el conjunt de la nostra economia. L'estat del benestar és, per tant, la millor inversió que pot fer una societat en el seu futur.

L'estat del benestar no és només bo per a aquells que no tenen alternatives de caràcter privat. L'estat del benestar també és una aposta exitosa per al conjunt de la societat. De la mateixa manera que les mateixes entitats financeres que haurien de pagar un impost que proposa el Govern de Catalunya serien també beneficiàries de la reactivació econòmica que això comportaria. I, des del nostre punt de vista, és especialment important que els partits polítics aquí representants, que les centrals sindicals i les patronals del nostre país i el conjunt de les entitats cíviques i socials de Catalunya tinguin aquesta mirada, no només àmplia, sinó també profunda en el temps, que ens permeti entendre que la construcció d'aquests grans consensos, d'aquests grans acords, és positiva per a tots nosaltres.

I, en aquest sentit, també voldria... –i espero que sigui interpretat com un reconeixement i no com una excusa per estirar-los cap a aquest acord, que també ho voldria ser–, voldria recordar que hi han formacions, com acabo d'explicar, que han defensat aquests tipus impositius, que han defensat aquestes magnituds impositives i que, per tant, legítimament, entenc, aspirem a comptar amb el seu suport. I, si no, n'hi ha prou en repassar els programes electorals d'alguns dels partits aquí presents per comprovar que en l'acord d'estabilitat parlamentària del futur govern es recullen aquests tipus i aquestes magnituds, o almenys gran part d'elles.

Per tant, apehem al conjunt dels ciutadans de Catalunya, com entenc que haurien de fer les institucions de qualsevol país del món, perquè el futur d'un país no depèn només de les seves institucions, sinó que també depèn del conjunt de la seva societat; de la seva societat, de forma individual dels seus ciutadans, i també de la seva societat organitzada en forma de sindicats o de patronals o d'entitats cíviques. El dret a decidir, doncs, no només és un dret, sinó que és una eina indispensable per defensar el nostre estat del benestar. És una eina indispensable per a la recuperació de la nostra economia. És una eina indispensable per adreçar-nos a la comunitat internacional i, singularment, a la Unió Europea. És una eina indispensable perquè puguem aportar el millor de nosaltres mateixos, com a país i com a societat, en el desenvolupament d'aques-

tes institucions europees. Només en la nostra condició d'estat podem aportar el màxim al desenvolupament d'aquestes institucions. I és ben sabut que els mateixos que som independentistes a Catalunya també som els europeistes més convençuts en el Parlament europeu. I ens sembla que les dues apostes són perfectament compatibles, és més: són indestruïbles.

Per tant, estem disposats a posar les eines d'un estat català, d'un nou estat català a Europa al servei d'aquest procés de consolidació, de construcció, de millora i d'ampliació de les institucions europees. Sabem –ho sabem– que som ambiciosos, però també aquest és el nostre deure respecte al conjunt dels nostres ciutadans. Som perfectament conscients que els reptes que tenim plantejats són molt importants, però també estem convençuts que l'oportunitat és extraordinària i que depèn del compromís de tots nosaltres o d'una gran majoria de nosaltres, el fet de poder-los portar a terme per millorar les condicions de vida dels nostres conciutadans, vinguin d'on vinguin, hagin nascut on hagin nascut o parlin la llengua que parlin.

Si en el meu poble, a Sant Vicenç dels Horts, la gent que un dia va venir d'un poble d'Extremadura anomenat Garlitos o d'un poble anomenat Malcocinado, aposten... (*Remor de veus.*) Si em deixeu continuar us ho agrairé molt i vosaltres, a més a més, tindreu aparència d'educats.

(*Alguns aplaudiments.*)

Els meus conciutadans, els meus veïns, si aposten per aquest projecte polític de llibertat, de benestar, de justícia i de creixement econòmic, ho fan perquè estan convençuts que volen uns hospitals dignes per als nostres malalts, unes escoles dignes per als nostres fills, les millors eines d'un estat per servir al creixement de la nostra economia, les millors infraestructures per abaratir els costos de transport i de comunicació i garantir la competitivitat de les nostres empreses i la generació de nous llocs de treball.

A ells, a tots ells, vinguin d'on vinguin, hagin nascut on hagin nascut i parlin la llengua que parlin, els hem d'oferir el millor possible. I el millor possible, aquí i a tot arreu d'Europa i del món, són les eines pròpies d'un estat.

Moltes gràcies.

(*Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.*)

La presidenta

Per respondre, té la paraula el molt honorable senyor Artur Mas.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Gràcies, senyora presidenta. Senyor Junqueras, en primer lloc, com que és la seva primera intervenció com a diputat en el Parlament de Catalunya, i com a cap de l'oposició en aquest cas també, deixi'm dir-li que... (*Remor de veus.*)

La presidenta

Senyores diputades i senyors diputats, demano respecte per al qui ara està parlant.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Deixi'm dir-li que celebro i aplaudeixo al mateix temps el to de la seva intervenció, que m'ha semblat especialment constructiva. Es pot estar més o menys d'acord amb alguns plantejaments; es pot estar més o menys d'acord amb alguns parers, amb algunes opinions, però, si el to és d'aquestes característiques, si el to és constructiu, si el to és positiu, doncs, aleshores tenim molt de guanyat. Tenim molt de guanyat de cara a una cosa que vostè deia –i crec que la deia, vaja, en la bona línia– que és intentar construir aquests consensos dels quals vostès feia esment i que jo he intentat també esmentar a la meva intervenció inicial.

He arribat fins al punt de dir que aquella idea que ens inspira, a nosaltres, que aquest hauria de ser un govern d'ampli espectre, és una idea que, des del punt de vista de la nostra oferta, queda oberta durant tota la legislatura. Ara segurament, doncs, no ha estat possible, es pot arribar a entendre, però les legislatures són, en principi, de quatre anys. Hem de procurar que sigui una legislatura profitosa i fructífera. I, per tant, he dit que, en la línia dels consensos, aquest oferiment, no només de mà estesa, sinó aquest oferiment de «fem-ho junts», aquest oferiment és permanent per part nostra, sempre que, òbviament, es respectin les línies mestres i els grans eixos del que ha de ser aquesta legislatura.

Crec que el Grup d'Esquerra Republicana de Catalunya i Convergència i Unió aquestes línies mestres i aquestes grans vies, per dir-ho així, aquestes grans prioritats, les hem entès d'una manera comuna, conjunta, i això és el que ens ha portat a aquest acord. Acord que, si m'ho permeten –no ho he fet a la meva intervenció inicial, perquè no m'ha semblat que era el moment que pertocava, però ara sí–, jo també celebro i que agraeixo, agraeixo a les persones de Convergència i Unió i d'Esquerra Republicana que hi han estat treballant, perquè em sembla que és un bon missatge de cara a la gent; és un bon missatge el to constructiu i positiu, és un bon missatge la línia de «hi poden haver consensos amplis» i és un bon missatge assumir responsabilitats. I crec que, si això ho anem introduint, ho anem filtrant en el conjunt de la societat catalana, la gent, doncs, agafarà més confiança.

Això no vol dir que no hàgim de parlar clar, que no hàgim d'explicar les coses tal com són, perquè, hi insisteixo, si tenim un país madur i un país de gent molt responsable, vol dir que és un país preparat per enfrontar-se a la realitat, per difícil que sigui la realitat. Però si aquesta confiança es va introduint i va acompanyada a més a més d'una certa càrrega d'illusió i de projecte, que és el que crec que s'està subratllant en aquests moments, doncs, aleshores és evident que tot plegat pot anar millor.

Per tant, hi insisteixo, celebro l'acord, celebro el to, celebro l'esperit constructiu. Tenen vostès, doncs, la mà oberta per poder fer, fins i tot, més coses junts. Com

vostè deia, i hi vull també insistir, i ho he dit en la meva primera intervenció, els acords als quals hem arribat no són limitatius, no queden només en nosaltres. Si finalment no hi vol ser ningú més, doncs, ho haurem de tirar endavant nosaltres, però això no vol dir que no estiguin oberts a altres formacions polítiques i a altres aportacions, i, no cal dir-ho, sobretot estan oberts, també, no només a l'aportació d'altres grups del Parlament, sinó del conjunt de la societat. Hi ha molta gent a Catalunya que té moltes ganes de dir la seva i de fer coses. I no interpretin això com ganes d'influir, sinó ganes de posar-hi el seu gra de sorra. Perquè crec que estem en un moment en què moltíssima gent a Catalunya, gent, a més a més, de molta vàlua, de molt talent, de molta capacitat..., hi ha molta gent que està en disposició de dir: «Jo també hi vull ser i jo, d'una forma o d'una altra, també hi vull col·laborar.» I això val per a persones concretes i val també per a entitats de tot tipus. Aprofitem-ho. Aprofitem-ho en aquests anys crucials, en aquests anys absolutament decisius.

Per fer què? Doncs, això que hem estat dient, vostè i jo: per intentar donar llum i donar camí i donar trajecte a aquesta necessària recuperació econòmica. Sabem que no la tenim a la volta mateix, diguem-ne, de la cantonada. Sabem que aixecar un país econòmicament no és senzill, i més si formem part d'aquest sud d'Europa que està, doncs, molt qüestionat i fins i tot molt interrogat i algunes vegades fins i tot menystingut. És així, no? Però jo acostumo a dir que en aquest sud d'Europa hi ha realitats molt vives i realitats que tenen una gran dosi de talent i que tenen moltes possibilitats i capacitats de fer coses.

I una d'aquestes realitats és Catalunya. Catalunya té un munt de problemes, és veritat; té un munt de lloses a sobre, també és veritat, però també té un ànim i té uns actius, per dir-ho així, i unes energies i una població que poden donar molt de si.

Per tant, obrim aquest consens, aquests acords a altres aportacions, i sobretot també els obrim, com vostè deia, a moltes aportacions que es puguin produir per part de la mateixa societat.

Vostè citava que hi ha coses que en aquest moment pesen molt durament a sobre dels nostres caps, i és així. Jo vull recordar que una cosa són els esforços d'austeritat, que vostès saben que nosaltres hem compartit, perquè creiem que l'austeritat no és un valor negatiu; ben entesa és un valor positiu. Fins i tot pot ser un valor permanent, des del punt de vista de l'actitud. Hi ha països que van molt bé a Europa, que són de matriu austera –de matriu austera–, i van molt bé. Per tant, no és un element a menystenir. Però també és cert, vostè ho deia, jo també m'hi he referit, ho vull subratllar una vegada més, que aquestes polítiques d'austeritat el que no poden ser és descompassades en els temps que tenim i sobretot repartides de manera absolutament injusta i de manera absolutament deslleial.

I això és el que està passant a Espanya. No és només d'ara; ja fa un cert temps que està passant, això. Si, només, les autonomies –només les autonomies– representen un terç aproximadament de tota la despesa pública de l'Estat espanyol, ens correspon un terç de la

capacitat de fer dèficit mentre es pugui fer dèficit. I en lloc d'un terç tenim una sisena part; tenim la meitat del que ens correspon. I hem de gestionar la sanitat, hem de gestionar la seguretat, hem de gestionar l'ensenyament, hem de gestionar la cultura, hem de gestionar les inversions productives, hem de gestionar tot el món de la internacionalització, de la recerca, de la innovació, i hem de gestionar grans parts de la justícia i dels nostres serveis socials. I moltes vegades ho hem de fer –insisteixo en aquella primera idea que he comentat abans– a base d'haver de pagar per allò que no ens correspon pagar.

Posaré un exemple –exemple que val la pena que es retengui per part d'aquells grups que després tenen responsabilitats de govern a nivell del conjunt de l'Estat. La Llei de la dependència va néixer l'any 2006, poc abans d'unes eleccions. En aquell moment, i es va especificar a la llei, es va dir que per cada euro que posés cada comunitat autònoma, responsables de la gestió de la llei de la dependència, l'Estat central hi posaria també un euro equivalent. O, dit d'una altra manera, la llei diu que les comunitats autònomes, els governs autonòmics han de posar el mateix que posa el l'Estat central.

Si el Govern de la Generalitat complís estrictament aquesta llei i posés exactament els mateixos euros per la dependència que posa el Govern central, hauríem de tancar les nostres residències de gent gran, hauríem de tancar les nostres residències de discapacitats i a més a més hauríem de fer fora tots els cuidadors, que es dediquen precisament a cuidar persones grans o persones que no es poden valer per elles mateixes. Així de greu. I això passa amb la Llei de la dependència, que vol dir que afecta sectors molt vulnerables de la nostra societat. Aquí hi ha un incompliment flagrant de la llei per part d'aquells governs que després diuen que la llei va al davant de tot.

Agafin també el tema de les infraestructures. El Govern del senyor Zapatero va marxar devent 759 milions d'euros a Catalunya que havien passat per una comissió bilateral Estat-Generalitat. Allò va a missa, en llenguatge col·loquial; d'allò no se'n poden desentendre. I la realitat és que el nou Govern –en aquest cas, del senyor Rajoy– no només es va desentendre d'aquests 759 milions sinó que hi ha afegit una part de deutes addicionals. Si vostès comencen a comptar tot això i comencen a sumar, nosaltres podríem fer front al compliment del dèficit, marcat per Europa i imposat després pel mateix Govern espanyol de manera injusta i deslleial, podríem complir el dèficit, no tindríem tanta dependència política del Govern espanyol, quedaríem millor davant de les autoritats comunitàries i a més a més no hauríem de fer les retallades que estem fent. I això és així, encara que després alguns dissimulen o miren cap a un altre costat.

Doncs, bé, escolteu, si això és així, vol dir que..., no sé si ens en sortirem, perquè xocarem contra un govern que li entraran aquestes reclamacions per una oïda i li sortiran per una altra. És el que està passant en aquest moment. Però nosaltres ho seguirem reclamant. I ho hem d'anar a explicar a tot arreu –ho hem d'anar a explicar a tot arreu–, que ens trobem en aquesta situa-

ció de repartiments injustos de les càrregues i dels sacrificis entre l'Estat central i altres tipus de governs, també els autonòmics –en el nostre cas, la Generalitat de Catalunya–, i que això afecta directíssimament –directíssimament– el cor i la columna vertebral de les polítiques de benestar del nostre país i, per tant, l'estat de benestar general de la nostra població.

Un altre comentari que volia fer és que vostè parlava del dret a decidir, parlava d'Europa. Coincidim en el plantejament en la línia següent. Sempre hem defensat que el fet que Catalunya pugui exercir el seu dret a decidir, el fet que Catalunya pugui arribar a constituir-se en un estat no vol dir quedar aïllats –no vol dir quedar aïllats. Nosaltres, crec que la majoria d'aquesta cambra, tenim un projecte de construcció europea amb majúscules. El tenim. Molt més que estats centrals que són els que configuren el cor de la Unió Europea des del punt de vista institucional. Som molt més europeistes que molts que després s'asseuen a les taules de decisió europees. Els que han de construir Europa, l'Europa que ens convé, són molt menys europeistes que aquells que no formem part d'aquestes taules europees. Ja és curiós, el tema. I és contradictori. Però és així. Dissortadament és d'aquesta manera. I, per tant, coincidim en l'anàlisi.

Un fet d'una Catalunya amb sobirania, amb capacitat de decisió, fins i tot configurada com un estat, no és la definició o el dibuix d'un país aïllat, d'un país que queda reclòs en aquest racó de la Mediterrània, sinó que és un país que té projecte propi i en aquest projecte propi hi ha també un projecte de construcció europea. I el que volem és més Catalunya i millor Catalunya, però també volem més Europa i millor Europa. I això, amb la dinàmica dels estats actuals, no està garantit. Són ells que construeixen tot això, d'ells és la seva principal responsabilitat, però nosaltres també tenim dret a fer sentir la nostra veu, i tenim dret, en els fòrums europeus, a fer notar i a fer entendre que el nostre projecte és un projecte per compartir responsabilitats. Sabem, i cada vegada ho sabem més, tal com està evolucionant el món, que hi ha coses que les ha de resoldre Europa, en benefici nostre, de cada un dels pobles d'Europa, i coses que ens les hem de resoldre nosaltres a nivell de proximitat de cara a la gent.

Què és el que aquí de tant en tant sobra i cada vegada més? Doncs, mireu, el que sobra cada vegada més són aquests estats centrals «decimonònics» que tenen les inèrcies que tenen i que ni permeten que Europa vagi endavant com hi hauria d'anar ni permeten que moltes vegades els temes es resolguin en un nivell de proximitat territorial i de proximitat de cara a la gent.

Bé, doncs, d'una forma o d'una altra, nosaltres això crec que ho compartim. Almenys entenc que el discurs que vostè fa sobre dret a decidir i sobre Europa, doncs, va bastant, també, en aquesta línia.

I la darrera cosa que volia dir és que certament tenim un repte, que no és només el dret a decidir, que no és només la reactivació econòmica, sinó que tenim un repte que passa –he intentat explicar-ho, també, en el meu discurs inicial, en la presentació de la investidura– per examinar bé i escatir bé a on estan

aquests punts bàsics centrals prioritaris del nostre estat del benestar, que està certament amenaçat per totes aquestes coses conjuntament: per la recessió econòmica –per la recessió econòmica–, per la distribució que es fa, injusta, dels dèficits a nivell espanyol, i amenaçat, també, aquest estat del benestar, per unes decisions que ens afecten greument, entre les quals hi ha un dèficit fiscal crònic per part de Catalunya respecte al conjunt d'Espanya.

Són milers de milions d'euros cada any. Algú em dirà: «Nosaltres hem de ser solidaris.» Molt bé. No ho hem negat mai. Fins i tot en la darrera oferta de pacte fiscal, que havíem convingut majoritàriament aquest Parlament, hi havia clarament la llavor i el compromís de la solidaritat. El que passa és que també hi havia un intent seriós, que no es va entendre bé com gairebé sempre, que es va tirar per la borda com gairebé sempre..., hi havia un intent seriós perquè algun cop a Espanya les coses es facin diferents. I «diferents» vol dir –deixeu-m'ho dir també amb totes les paraules– que, si durant més de trenta anys –durant més de trenta anys– de redistribucions ingents entre territoris dintre de l'Estat espanyol i entre Europa i l'Estat espanyol..., el que ha passat a Espanya en aquests darrers vint, vint-i-cinc anys ha estat impressionant des del punt de vista de la mobilització de recursos. Hi ha territoris de l'Estat espanyol que han rebut recursos de tot arreu, i, trenta anys després, les capacitats productives són més o menys les mateixes. Per tant, esforços enormes de transferències de recursos, que limiten el creixement i el desenvolupament i el progrés dels principals motors econòmics del conjunt d'un estat, o del conjunt d'Europa, quantitats immenses de transferències de recursos, trenta anys després, no han servit per equiparar les capacitats productives de territoris diferents.

Aquesta reflexió, algun dia, a Espanya s'ha de fer. S'ha de fer en altres països d'Europa, s'ha de fer dintre de la mateixa Europa, però també s'ha de fer dintre de l'Estat espanyol. I el pacte fiscal que va plantejar Catalunya era un intent en aquest sentit. Es va tirar per la borda: oïdes sordes; allò era una *afrenta*, eh?, utilitzant una expressió castellana, doncs, que es feia des de Catalunya; era un pols inacceptable; no sé quantes coses més. El llenguatge, sempre el mateix, però, en el fons –en el fons–, darrere d'aquests plantejaments, hi ha coses que són molt elementals i que a la mateixa Espanya li convé encarar-les algun dia. És més còmode no fer-hi front, però cal i convé que algun dia s'hi faci front.

En qualsevol cas, nosaltres, des de Catalunya, hem d'intentar, com vostè deia, teixir aquests consensos més amplis possibles i garantir, a través d'aquí, doncs, el millor treball possible en la línia de la reactivació econòmica i la creació d'ocupació, el millor treball possible des del punt de vista de la protecció d'allò que és essencial i bàsic de l'estat del benestar, i, no cal dir-ho, també –espero i confio que serà d'aquesta manera–, el millor treball possible perquè, després de molt temps, de moltes dècades, fins i tot de segles, el poble de Catalunya pugui decidir lliurement, pacíficament i democràticament el seu futur col·lectiu.

Moltes gràcies.

La presidenta

A continuació, té la paraula, per a la rèplica, l'il·lustre senyor Oriol Junqueras.

Oriol Junqueras i Vies

Intentaré ser breu i no esgotar el temps que tinc a disposició. A vegades, les societats són víctimes dels seus prejudicis de caràcter ideològic. En poso algun exemple perquè em sembla que és útil: hi ha un determinat apriorisme de caràcter ideològic que diu que «el sector públic sempre és ineficient». I aquest apriorisme ideològic és fàcil de desmuntar perquè hi han molts exemples, al llarg de la història del món occidental, en els quals una major presència, un major percentatge del sector públic dins de les economies ha coincidit amb el període de màxim creixement del capitalisme i de l'economia occidental en tota la seva història.

Hi ha un altre apriorisme que diu que «el sector públic sempre ho fa tot millor.» I també és evident que hi han molts exemples que serviren per demostrar que això no és sempre així.

Alliberar-se d'aquests apriorismes de caràcter ideològic, que no vol dir renunciar als principis fonamentals que impulsen l'acció política de cada un dels partits que estem aquí, pot ser molt útil per afrontar situacions tan dures com les actuals.

De fet, Esquerra Republicana i Convergència i Unió representen models econòmics i socials alternatius, diferents. I així s'ha posat en evidència durant moltes dècades. Al mateix temps, també està bé que en els moments de màxima dificultat la primera formació política d'un país i la segona formació política d'aquell mateix país, com a mínim, i tant de bo moltes altres, siguin capaces de posar-se d'acord per afrontar els grans reptes que aquella nació, que aquella societat i que aquells ciutadans tenen plantejats.

Per tant, tal com hem explicat en moltes ocasions –i ens agrada reiterar-ho ara–, ens sembla que és una imatge molt potent, molt eficaç, de cara a la societat catalana i també de cara a la comunitat internacional, que les dues principals formacions polítiques d'aquest Parlament, malgrat les diferències de caràcter ideològic, malgrat els models econòmics i socials diferents que representen, siguin capaces de posar-se d'acord amb uns objectius comuns de reactivació econòmica, de defensa de l'estat del benestar i també de posar el futur de Catalunya en mans dels ciutadans de Catalunya. Estem convençuts que aquest exemple, que molts dels d'aquí presents exaltaríen si es produís en qualsevol altre país del món, també és molt bo a casa nostra.

De fet, en algunes ocasions al llarg de la història les diferències entre els espais que probablement avui representen Esquerra Republicana i Convergència i Unió, aquestes diferències, en alguns moments de la història del país, han sigut capaces de superar-se per assolir un gran repte: a principis del segle xx en la construcció de les institucions de la Mancomunitat de Catalunya, una Mancomunitat de Catalunya que en paraules del seu primer president tenia com a principal objectiu construir una escola a cada poble i por-

tar-hi una carretera i una línia elèctrica. I aquests són objectius que podien ser compartits –ho entenc i estic convençut que és així– per la immensa majoria de la societat catalana; uns acords d'aquests espais polítics que van ser, segur, importantíssims en la restauració de les institucions democràtiques en el nostre país a finals de les dècades del setanta del segle xx o a principis de la dècada dels vuitanta del segle xx. I uns acords que també poden ser importantíssims perquè el nostre país disposi de les millors eines, de les eines pròpies d'un estat, per afrontar els reptes de futur. Això és perfectament compatible amb el fet que seguim defensant, en determinats àmbits de les polítiques sectorials, models que són diferents i que haurem d'anar pactant en el dia a dia.

Les grans línies de l'acord d'estabilitat estan marcades, però aquest és un acord que també s'ha d'anar seguint construint cada dia. I, de fet, entenc que, per voluntat d'Esquerra Republicana i també en paraules del president de la Generalitat de Catalunya en funcions, del senyor Artur Mas, hi ha una voluntat explícita de les dues formacions d'intentar obrir aquest acord, d'intentar-lo obrir a d'altres formacions polítiques d'aquest Parlament i en el conjunt de la societat catalana.

De fet, hi ha la possibilitat..., i és una possibilitat que entenc que ambdues formacions signatàries d'aquest acord d'estabilitat tenen voluntat d'intentar portar a terme, tenim la voluntat, entenc, de proposar al conjunt de la nostra societat una mena de contracte programa, un compromís conjunt –el president en funcions hi feia referència en la seva primera intervenció– que ens permeti dibuixar uns horitzons que no podran ser de caràcter temporal, perquè hi ha molts elements que no depenen de la voluntat d'aquesta cambra, sinó que depenen del context internacional; que no podran ser de caràcter temporal, però que sí que poden ser de caràcter quantitatiu, i que vinculin la recuperació dels ingressos globals de la Generalitat de Catalunya, o bé perquè el Govern espanyol pagui part o la totalitat d'allò que deu i que està pressuposat i que per llei està obligat a pagar, o bé perquè les institucions catalanes passin a assumir la totalitat de l'esforç fiscal que fan els ciutadans de Catalunya, o bé perquè la reactivació de la nostra economia permeti també un creixement d'aquests ingressos fiscals, deia, vincular la recuperació d'aquests ingressos fiscals a polítiques concretes que permetin ampliar la despesa i la inversió pública; que permetin defensar, millorar i ampliar l'estat del benestar; que permetin fer polítiques actives per al creixement econòmic i per a la promoció de l'ocupació, i que, al mateix temps, permetin un esforç fiscal el més just possible.

Vivim un moment difícil, afrontem aquest moment difícil buscant les millors eines possibles i voldríem posar aquestes eines al servei del conjunt dels ciutadans de Catalunya, amb compromisos que poden ser estables, amb horitzons de caràcter quantitatiu, no només amb d'altres partits d'aquesta cambra, que també, sinó amb les centrals sindicals, amb les patronals empresarials i amb el conjunt de la nostra societat.

Per tant, estem segurs que, en aquest model, molts ens hi podrem trobar, i que, en tot cas, segur que val la

pena dedicar-hi el nostre esforç. I com que estem segurs que val la pena dedicar-hi el nostre esforç i estem segurs que transmetre aquest discurs al conjunt de la nostra ciutadania pot ser un element que també generi confiança entre els nostres conciutadans en un moment en què la confiança i la certesa respecte al futur econòmic i al futur dels llocs de treball i de l'ocupació de moltes de les persones que ens estan veient a través de la televisió o que ens estan escoltant a través de la ràdio, la confiança, deia, és un bé malauradament escàs, perquè molts d'ells fa molt de temps que no troben feina, perquè alguns d'ells fa poc que han perdut la feina, perquè alguns d'ells tenen por de perdre la feina en els propers dies, perquè han d'afrontar situacions difícils dins de l'àmbit de les seves famílies, en l'àmbit de les escoles o en l'àmbit de la salut, aquestes persones segur que posaran en valor la construcció d'aquests elements de confiança.

I aquestes persones, que posen una part de les seves esperances en la feina que entre tots plegats intentarem fer, mereixen i necessiten saber que farem tot el possible per construir aquests grans acords, i que aquests projectes que vinculin la recuperació dels ingressos del nostre Govern en polítiques de defensa, millora i ampliació de l'estat del benestar, de reactivació de la nostra economia i de promoció de l'ocupació seran mereixedores de la dedicació, de l'esforç i de la constància dels representants dels ciutadans de Catalunya que som tots nosaltres.

Moltes gràcies.

(Aplaudiments.)

La presidenta

A continuació, té la paraula l'illustre senyor Pere Navarro, president del Grup Parlamentari Socialista.

Pere Navarro i Morera

Moltes gràcies, molt honorable presidenta. Senyores i senyors diputats, president Montilla, autoritats, molt honorable president Artur Mas, en primer lloc, expressar-los la meva emoció per intervenir per primera vegada davant dels diputats i diputades representants del poble de Catalunya com a president del Grup Parlamentari Socialista. I començo la meva intervenció constatant que és en aquest moment –és en aquest moment– quan s'inicien els torns de paraules dels partits que formarem part de l'oposició aquesta legislatura, sobretot després d'escoltar l'agradable conversa que han tingut el senyor Mas i el senyor Junqueras. Potser no tenim un govern de coalició, però sí que tenim una coalició de Govern en aquesta legislatura. I una cosa ha quedat clara: amb l'acord que ahir van signar Convergència i Unió i Esquerra Republicana, vostè es convertirà en president del Govern però el senyor Junqueras serà el líder del Govern: ell ha decidit quan comença i té a les mans decidir quan i com acaba.

Després de les eleccions vostè va prendre la decisió, legítima, d'iniciar un camí conjunt amb Esquerra Republicana per als propers quatre anys. I, com li deia, aquest fet és legítim i el nostre grup parlamentari, evi-

dentment, li ho respecta. Sí que crec, en canvi, que és del tot necessari que avaluem com hem arribat fins aquí i els motius que el van portar a fer de l'anterior legislatura la més curta de la democràcia del nostre país. És del tot necessari, senyor president, perquè l'escenari en què ens trobem avui té un origen, unes causes i també unes conseqüències.

El novembre del 2010 vostè va guanyar de forma clara les eleccions al Parlament de Catalunya, va obtenir seixanta-dos escons, només a sis de la majoria absoluta, i ja en aquell moment el país es trobava en una profunda crisi econòmica. Recordarà vostè, perfectament, que vostè va plantejar el seu primer debat d'investidura sobre la base d'una expressió que va ser la de «la transició nacional» i un objectiu que era «el pacte fiscal», com ens acaba de dir en el seu discurs. Ja en aquell moment tots érem conscients de les dificultats en què es trobava el país, sobretot econòmiques, i sabíem que la passada legislatura seria molt complicada per al Govern i també per a l'oposició.

Sobre la base d'aquesta reflexió compartida, el Partit dels Socialistes de Catalunya, que no oblidem que acabava de perdre les eleccions, va decidir, com sempre, fer un pas endavant i posar l'interès del país per davant dels interessos del partit. Després d'uns dies de converses el partit que encapçalo va decidir facilitar la seva investidura i deixar que la legislatura comencés a caminar. I li dic d'entrada que en el seu moment també vaig compartir aquesta decisió: el país no podia esperar, i vostè havia guanyat clarament les eleccions. Però també sap que el PSC va facilitar la seva investidura en funció d'uns compromisos adquirits de forma solemne. El PSC, el Partit Socialista, va signar en document amb Convergència i Unió en el qual s'establia un full de ruta bàsic de legislatura; un full de ruta que deixava el marge necessari que tot govern necessita però que concretava i precisava alguns extrems de la governabilitat del país.

Vostè ens torna a demanar suport a la seva candidatura, tot i no haver complert l'acord per facilitar la seva investidura el 2010. Sento haver-ho de dir d'aquesta manera, senyor Mas, però el problema, des del nostre punt de vista, és que els seus compromisos no ens mereixen credibilitat.

El document que li comento té la signatura d'Oriol Pujol, per part de la seva coalició, i la de Joaquim Nadal, per part del nostre partit. És el document amb els nostres compromisos que va fer possible que vostè fos president. Li ho torno a recordar: nosaltres li vam donar suport, però, com li deia, vam signar els nostres compromisos. Li llegeixo part del punt 2, que era, deia: «Preservar el model sanitari català amb garantia del servei públic.» I s'ha incomplert. «Continuar assegurant les plantilles de mestres, mossos, metges i personal sanitari per donar resposta a les necessitats reals.» També s'ha incomplert.

I aquesta: «Les reformes del marc estatutari constitucional es plantejaran, si s'escau, des del consens, com a mínim, d'ambdues formacions polítiques.» I, evidentment, també s'ha incomplert.

És evident, senyor president, que amb aquests antecedents el Partit Socialista afronta aquest debat amb totes les prevencions respecte a si vostè complirà o no el que avui ha promès.

Aturem-nos un moment en la negociació del pacte fiscal o, si em permet, la negociació del pacte fiscal a Catalunya i la no-negociació del pacte fiscal amb el Govern d'Espanya. Durant un any i mig vostè va iniciar, primer en seu parlamentària i més tard en converses bilaterals i multilaterals, una intensa negociació amb el conjunt de forces polítiques catalanes per tal de cercar un acord al més ampli possible entorn d'un model de finançament perquè fos negociat posteriorment amb el Govern d'Espanya.

Hi ha un primer element que vull reiterar i que ja li he transmès en moltes ocasions: vostè no va negociar, vostè va demanar una adhesió a tots aquells que, tot i estant d'acord amb l'objectiu final, creïem que el camí podia ser diferent en alguns dels extrems que vostè plantejava, tal com ara planteja la qüestió del dret a decidir, en la qual m'estendré més tard. I jo mateix vaig mantenir diverses reunions amb vostè, i sap que dic la veritat si dic que, des de la primera fins a l'última, la seva posició no va variar ni un mil·límetre; o, dit d'una altra manera, el seu esforç per sumar la segona força política del país a l'acord va ser pràcticament nul. Molt bé, jo li ho respecto; vostè era el president i vostè marcava el camí.

I finalment, el passat juliol, aquest Parlament –aquest Parlament– va aprovar el text de la Proposta del pacte fiscal amb un ampli suport i que el meu grup va subscriure, com vostès saben, en un 80 per cent. La pilota era al seu camp, li tocava negociar a vostè; llavors eren els governs de Catalunya i d'Espanya els que s'havien d'entendre. I què ens trobem? Ens trobem que el president de la Generalitat, que va venir al seu primer debat d'investidura a dir que el seu objectiu per al mandat era el pacte fiscal, una vegada obté l'aval i el full de ruta per negociar-lo per part del Parlament, se'n va a Madrid i en dues hores decideix que no hi ha res a fer. S'imagina, senyor president, què hauria passat si vostè hagués intentat negociar el pacte a Catalunya en dues hores? Doncs, que el passat juliol no hi hauria hagut acord; això és de sentit comú.

Per això, senyor president, crec que és just per als ciutadans que avui tots parlem absolutament clar. Vostè no va anar a Madrid a assolir un acord, sinó a trobar una excusa per convocar eleccions. I ja sabia com acabaria la reunió a La Moncloa: amb unes eleccions que no calien ni per als seus objectius ni, evidentment, per als objectius del país. Unes eleccions que només tenien un sentit: que vostè obtingués una –i ho dic amb paraules seves– «majoria extraordinària» i tenir les mans lliures per governar. Per cert, per governar sobre les mateixes bases amb què ho ha fet fins avui, però sense la necessitat de negociar res amb ningú.

I sí, senyor president, vostè sap perfectament que el seu model de país i el seu horitzó és molt diferent del que jo em plantejo; i això és legítim. Però el que veritablement és rellevant avui és saber per què va convocar unes eleccions amb un programa electoral amb

uns objectius per als quals vostè ja tenia una majoria important i suficient al Parlament per poder-los assolir. Això és el més rellevant, senyor president. I la resposta és ben senzilla: l'important d'aquestes eleccions no eren els programes ni les propostes, sinó que vostè obtingués o no aquesta majoria extraordinària.

Des de la més pura aritmètica, vostè comença demà un camí amb Esquerra Republicana de Catalunya, i ho farà amb el suport de setanta-un diputats i diputades, i sobre aquests setanta-un diputats recaurà la responsabilitat de tirar endavant el seu mandat. Sap què hauria passat si tal com va venir de Madrid vostè hagués dit: «Cal canviar el rumb» –per utilitzar la terminologia marinera que tant li agrada–, «cal canviar de rumb i de prioritats, en comptes de convocar eleccions»? Que aquest mateix pacte, el mateix, exactament el mateix, hauria tingut un suport de setanta-dos diputats en aquesta cambra, ja que eren els que ja sumaven Convergència i Unió i Esquerra Republicana abans de les eleccions, perquè vostè en tenia seixanta-dos i Esquerra Republicana en tenia deu. Tot aquest viatge per tenir menys suport en els seus objectius!

Senyor president, vostè ha situat el país en un embolic considerable, i n'és vostè, només vostè, el responsable. Si després de l'Onze de Setembre i de la negativa de Rajoy al pacte fiscal vostè hagués decidit, legítimament, canviar les seves prioritats de govern, ja tenia la majoria necessària per fer-ho. No calien, evidentment, unes eleccions. Però no volia això, i vostè ho sap.

I amb quina situació ens trobem avui? Doncs, amb un president més feble, amb un govern més feble, amb un parlament més fragmentat i més polaritzat i, per tot plegat, amb un país molt més feble. I per què hem arribat fins aquí? Únicament i exclusivament per la seva irresponsabilitat, senyor president.

Avui ens planteja vostè un horitzó de consulta en dos anys, que eren justament els que quedaven de legislatura, i, ho reitero, per al qual vostè ja tenia majoria. Després m'hi referiré.

Avui ens planteja vostè algunes reformes fiscals, per a les quals ja hauria tingut la majoria en aquesta cambra, algunes de les quals havien estat reiteradament reclamades pel nostre grup. En aquell moment no eren possibles, i ara resulta que sí que són possibles, gràcies també als seus socis de govern.

Avui ens planteja vostè un camí, senyor president, del qual, per moltes raons però sobretot per les que acabem d'exposar, no ens refiem. Avui afronta vostè una legislatura, en el pitjor moment econòmic de la nostra història recent, sense cap projecte concret, més enllà de saber que algun dia, en algun moment, d'alguna manera, hi haurà una consulta en aquest país.

Senyor Mas, a part del dret a decidir, per al qual tindrà el nostre suport si es fa de forma legal i acordada, vostè no té cap bombona d'oxigen més. Senyor president, em vull aturar un moment en aquest tema justament, en l'acord que han assolit per fer una consulta l'any 2014 o no, en l'acord que han assolit vostès i els seus socis de govern d'Esquerra Republicana. I dic «o no» perquè el seu soci de govern només estava interes-

sat per una consulta i una data, i vostè només estava preocupat per incloure la clàusula que permet dir: «La consulta es farà o no.»

President, va demanar recolzament a tothom pel tema del dret a decidir, i el dia següent el que fa és seure amb un sol partit, no amb tots, amb un sol partit, i ho negocia al seu despatx, i no al Parlament, per decidir com es farà tot plegat. Si em permet, li diré que vostès el que han fet és privatitzar el dret a decidir. Hi estan en el seu dret, però s'han equivocat. Primer va dir-nos que el dret a decidir de tots depenia que vostè obtingués una majoria extraordinària. Ara ens diu que el dret a decidir de tots depèn d'un pacte de Convergència i Unió i Esquerra. Tot plegat, sincerament, sembla una broma.

Però, parlant d'aquest tema, per deixar-ho clar el primer dia de legislatura i evitar que alguns es dediquin a posar paranys en comptes de treballar: el Partit dels Socialistes de Catalunya vol que els catalans i les catalanes puguem decidir, volem poder-ho fer en un referèndum legal, acordat i vinculant. I, si arriba el dia, els socialistes defensarem la solució federal, i no la independència, ja ho saben, perquè el nostre objectiu és una Catalunya lliure en el marc d'una Espanya i una Europa federals. Defensem la unió en llibertat, la unió des de la pluralitat.

Per tots aquests motius li anuncio ara i aquí que, com que vostè ja té el pacte fet, el procés decidit i el camí escrit, el nostre partit no posarà pals a les rodes, cap ni un. El Partit dels Socialistes de Catalunya s'abstindrà en totes i cadascuna de les votacions que afectin aquest tema durant tota la legislatura, i permetrem així que vostè i el seu soci tirin endavant el seu pacte. No ens hi oposarem, ens abstindrem. Ara els toca a vostè i al senyor Junqueras fer-ho possible, legal i acordat. Com veu, nosaltres no els posarem cap problema, però entendrà que és el seu pacte i és el pacte del senyor Junqueras.

Per cert, senyor president, li diré una cosa, i li demano amb tot el respecte institucional que sap que li tinc, i personal. Vostè és el president de tots els catalans, i no només dels que han votat Convergència i Unió i Esquerra Republicana, i li demano que evitin frases del tipus: «Convocarem un referèndum per guanyar-lo.» Els referèndums es convoquen per preguntar, no per guanyar res. I li diré més: sempre es guanyen, perquè els guanya el poble, que és el que al final decideix, i no un i un altre partit. Aquesta és la grandesa de la democràcia.

I vostès ens estan fent trampes amb les seves propostes, perquè al mateix temps de reivindicar la democràcia i reivindicar que el poble ha de decidir, vostès ja saben què és el que ha de decidir el poble, perquè vostès volen començar a construir estructures d'estat per preveure aquella Catalunya independent en la qual vostès creuen i no ho diuen. Senyor Mas, el seu soci sí que ho diu, però vostè no ho diu tant.

Senyor president, tinc tota la sensació que vostè ha comès la irresponsabilitat de portar aquest país a tenir un president que és el caçador caçat, i el temps em donarà la raó; és una fugida cap endavant personal, més

que una sortida pel país. Senyor Mas, Catalunya necessita recuperar lideratge a Espanya, a Europa i al món. Vostè fia tota la legislatura al que vostè considera «la causa» de Catalunya i s'oblida de Catalunya, i jo li dic que els socialistes catalans centrarem la legislatura en Catalunya, en els catalans i les catalanes, a garantir una sortida equitativa de la crisi, a fer viable el sistema de benestar en un context evident d'austeritat i a evitar la doble fractura nacional i social.

Cal recuperar el model de la Barcelona i la Catalunya dels Jocs Olímpics i cal, senyor president, recuperar aquest prestigi, al marge dels debats estèrils. Això ja va passar, i no hi ha motius perquè ara no ho intentem. És la seva responsabilitat, i no pot tirar pilotes fora. A Brussel·les no s'hi ha d'anar només a parlar d'independències, sinó, sobretot, de lideratges i projectes concrets de país. Vostè vol internacionalitzar el conflicte, i jo vull una Catalunya amb bon nom internacional, que és molt diferent. Catalunya necessita recuperar urgentment el lideratge, sí, però sobretot necessita recuperar l'esperit de lideratge, que és quelcom diferent. És la voluntat de liderar, de tirar del carro, de no deixar ningú enrere, sigui qui sigui, vingui d'on vingui, pensi el que pensi.

Voler liderar és voler oferir, exportar i compartir idees. Voler liderar és obrir-se i no tancar-se en si mateix. Voler liderar és estar tan convençut de la teva proposta com obert també a la dels altres. Voler liderar, senyor president, no és construir des del blanc o el negre, sinó fer un gran país amb tots els colors.

Catalunya ha de tornar a ser el motor que va ser, ha de ser el referent que va ser i ha de ser allò que vostè ens va prometre fa dos anys i no hem vist. Espero que no ens torni a dir que farà un govern dels millors, si després ens ha de decebre tant com fa dos anys. La Catalunya que vull i que necessitem és aquella en què Jordi Pujol i Pasqual Maragall eren reconeguts a nivell internacional, la Catalunya que vull és una Catalunya atractiva i segura per invertir.

Senyor president, tant vostè com jo estimem el nostre país, però no ens agrada veure'l distret en batalles polítiques mentre la nostra gent ho està passant tan malament. Jo li proposo que es dediqui, en primer lloc, a això, a recuperar allò que ja vàrem tenir: prestigi, pluralitat, modernitat i lideratge. Nosaltres en aquest tema l'acompanyarem, si vostè vol; però, ho reitero, el bon nom del nostre país no pot continuar estant vinculat a problemes, sinó a avantguarda, a empenedoria i modernitat.

Seguint. I com afrontem els socialistes aquesta legislatura? Conscients que som el primer partit de l'oposició, farem la nostra tasca de forma exigent i responsable, donarem suport a allò que compartim, criticarem allò que no ens agradi i tractarem de canviar tot allò que estigui a les nostres mans des d'aquesta cambra. Però també li anuncio d'entrada: no ens busqui en cap política ni en cap procés en què la lògica sigui d'adhesió i no de negociació.

Senyor president, el full de ruta dels socialistes està clar, i li explicaré des de l'oposició quins seran els nostres cinc primers objectius de legislatura. En

aquells en què ens trobem, perfecte; en els que no, doncs, farem la crítica responsable que queda reservada a l'oposició en un sistema democràtic.

Senyor president, comença una legislatura que requereix un compromís dels partits polítics a l'hora d'afrontar aquesta crisi i unes noves relacions entre Catalunya i Espanya amb valentia, alternatives i determinació de tots els partits polítics, dels del Govern i dels de l'oposició. I en aquest sentit el Partit Socialista creu que cal construir una alternativa de polítiques i de projecte nacional sobre cinc punts.

Primer, una nova fiscalitat per garantir unes noves polítiques socials. En primer lloc, cal lluitar contra el frau fiscal i no recolzar les amnisties fiscals als defraudadors, com va fer el seu partit votant la proposta del Partit Popular.

I, per altra banda, creiem que és necessari un canvi immediat en alguns elements concrets en la fiscalitat del nostre país. I, en aquest sentit, proposem que en els pressupostos de la Generalitat per a l'any 2013 es recullin almenys les següents propostes fiscals, vinculades a polítiques socials concretes: recuperar l'impost sobre successions per a les grans herències, augmentar el tipus d'IRPF per a les rendes a partir d'1 milió d'euros, reduir el mínim exempt i apujar els tipus de l'impost sobre el patrimoni.

I els socialistes li proposem destinar aquests recursos a coses molt concretes: tornar a subvencionar les places de l'escola bressol al nivell del 2010, doblar el nombre de beques menjador per als alumnes de l'escola pública, recuperar les beques universitàries i de la formació professional al nivell en què estaven el 2010 i recuperar el nivell de cobertura de la renda mínima d'inserció al nivell, també, del 2010.

President, fixi's que li dic «recuperar els nivells del 2010», perquè, tot i que vostès no n'han fet mai cap reconeixement, el Govern Montilla va deixar el llistó molt alt en matèria social, i ho saben molt bé.

Segon: la preparació i celebració d'una cimera en seu parlamentària que tracti de forma integral com minimitzar els efectes de la crisi sobre les famílies que pitjor ho estan passant.

El Partit Socialista va sol·licitar formalment durant la campanya electoral la celebració d'una cimera durant la primavera del 2013 amb l'objectiu de cercar solucions per tal de limitar el patiment que aquesta crisi està provocant a milers de famílies, i també, igual d'important, per fer front, entre tots, al canvi de model productiu que vivim.

En aquest sentit, creiem que cal implicar no només les forces polítiques representades al Parlament, com vostè ens ha anunciat fa un moment, sinó els agents econòmics i socials –sindicats, patronals, entitats d'economia social– del país, per tal de cercar, pactar i aplicar les solucions que entre tots, i de forma pactada, trobem i signem.

Aquesta ha de ser una cimera ben preparada, amb un compromís de tots els seus actors de no buscar ni protagonismes ni rèdits electorals, sinó, únicament i ex-

clusivament, tant com això: aturar en la mesura que sigui possible el patiment de tantes i tantes famílies del nostre país.

El tercer punt és iniciar un procés de reforma de la Constitució en un sentit federal, que faci possible un nou pacte constituent.

És ben coneguda la posició del Partit Socialista pel que fa a l'actualització i modernització de les relacions de Catalunya amb la resta d'Espanya. Els socialistes catalans proposarem al conjunt dels grups de la cambra iniciar, en seu parlamentària, un procés de discussió sobre la necessària reforma de la Constitució, que ha de servir per a una millor articulació dels interessos i les voluntats del conjunt de nacionalitats i regions d'Espanya.

Aquesta reforma constitucional proposem que s'articuli sobre la base de quatre principis: reconeixement del caràcter nacional de Catalunya i la seva singularitat; un sistema competencial en el qual les competències estatals i autonòmiques quedin clarament determinades i clarificades; un sistema de finançament que sigui clar, transparent i just, que respecti el principi d'ordinalitat, i una reforma del Senat per tal que aquest sigui una cambra realment útil, que representi de forma directa els territoris del conjunt de l'Estat federal.

Tanmateix, president, aquest procés, que som conscients que no serà ni fàcil ni senzill, no ens ha de distreure en l'objectiu compartit per la majoria de la cambra, com a mínim en la passada legislatura, d'aconseguir un nou pacte fiscal, un millor finançament per a Catalunya; perquè tant la seva proposta sobiranista com la proposta reforma constitucional que proposem els socialistes no es faran ni en un dia ni en dos, i, mentre tant, els catalans necessitem dels diners d'aquest pacte que vostè no va negociar amb prou tenacitat la legislatura passada.

En quart lloc, una política d'educació i de salut que garanteixi el dret de tot ciutadà a una educació i a una sanitat públiques universals i de qualitat.

Aquests dies hem tingut coneixement de la intenció del Govern del Partit Popular –del nostre *amic* senyor ministre Wert– d'atacar el model d'immersió lingüística, que s'ha aplicat en el nostre país amb èxit des de fa molts anys. Cal un compromís de totes les forces polítiques catalanes i entitats vinculades al sector educatiu en la línia de defensar el model lingüístic de l'educació de Catalunya, tal com li vam comunicar en la reunió, en la cimera que vam fer fa pocs dies.

Recordo que van ser les esquerres, el Partit Socialista i el PSUC, i molt especialment Marta Mata i els moviments de renovació pedagògica, els qui van defensar, des del primer moment, el model d'única línia educativa, que és el que va permetre que tinguem la immersió lingüística. Amb el model de dues línies lingüístiques que altres defensaven, avui la immersió simplement no existiria.

Cal un compromís per mantenir el model d'escola inclusiva, laica i respectuosa de la pluralitat que marca la LEC. Per tant, hem de posicionar-nos davant to-

tes aquelles accions que posin en perill el model o que trenquin amb el consens i els acords aconseguits amb els diferents sectors de la comunitat educativa catalana.

En el mateix sentit, cal respondre davant de mesures contraproduents, com la reducció i l'eliminació de beques, l'augment de ràtios a les aules, l'empitjorament de les condicions i el nombre de professionals en els centres, la reducció dels recursos específics destinats als centres, als col·lectius més desafavorits o als ensenyaments professionalitzadors. Hem de seguir defensant la prioritat de l'educació en els pressupostos del Govern de la Generalitat i de l'Estat, les mesures dirigides a garantir la igualtat d'oportunitats, els serveis i l'oferta educativa que el sistema públic català havia assumit a través de polítiques públiques que van aconseguir fites fonamentals, com han estat les escoles bressol municipals, la sisena hora als centres públics, els plans d'entorn, els plans d'autonomia, les aules d'acollida o les zones educatives.

Hem de sintonitzar amb les famílies, les escoles i les associacions i entitats que demanen una visió conjunta i coresponsable de tots els agents que hi estem involucrats per defensar i reforçar l'escola pública catalana i no permetre que ni un euro de la Generalitat de Catalunya es destini a subvencionar escoles d'elit i que segreguin per raó de sexe.

En matèria de salut, cal aturar de forma immediata les retallades que estan suposant un preocupant empitjorament del servei i que estan posant en risc la seva veritable universalitat, fruit, en la gran majoria de casos, de la manca de personal i mitjans suficients.

Per altra banda, cal cercar mesures per evitar el doble copagament que pateixen els ciutadans i ciutadanes de Catalunya, ja que han de suportar el copagament del Govern del Partit Popular a Espanya i l'euro per recepta del Govern de la Generalitat de Catalunya. No podem continuar amb un sistema en el qual paga més qui més està malalt i no qui més capacitat econòmica té.

I, finalment, el punt cinquè és l'aprofundiment democràtic.

Li proposo donar tràmit en el primer Ple ordinari del Parlament a la iniciativa legislativa popular sobre l'aprovació d'una llei electoral de Catalunya. Catalunya necessita una llei electoral pròpia, fruit de l'acord i del consens, que respongui als plantejaments que en fan els ciutadans, no només a partir d'aquesta iniciativa, sinó de l'exigència d'una autèntica regeneració de la política, que només es podrà fer a partir d'una nova llei electoral que afavoreixi la relació directa entre la ciutadania i els seus representants, que estableixi mecanismes que permetin el seguiment i control de la gestió dels representants públics i que eviti que una força política que ha obtingut més vots tingui menys escons.

Senyor president, en allò que coincidim ens trobarà; en allò que no, ens tindrà al davant. Només li he exposat alguns dels principals objectius que crec que han de marcar l'inici d'aquesta legislatura; potser no estan en el full de ruta del pacte que vostè ja ha assolit amb

Esquerra Republicana, o potser, segur, alguns sí que hi són.

Ja li anuncio que els socialistes catalans reivindicarem aquestes mesures inicials com a base per poder tirar endavant el país. Que Catalunya treballi en la bona direcció és a les seves mans.

Hi ha altres temes dels quals potser podrem parlar en la segona intervenció, de rèplica, ja que, com sap, tenim el temps taxat –i se m'està acabant, per cert.

I m'agradaria plantejar-li algunes qüestions sobre el model productiu, el pacte municipal, la pobresa infantil, les energies renovables, les entitats socials, les taxes judicials i la cultura, entre d'altres; perquè el mandat de la ciutadania és, precisament, que el Parlament sàpiga fer front a aquests qüestions.

President, ni vostè ni jo, ni cap dels que ens dediquem a la política ens podem permetre, en aquest precís moment en què tantes persones estan a punt de viure el seu pitjor Nadal, passar de puntetes per sobre dels problemes quotidians dels nostres ciutadans.

La qualitat de la nostra democràcia rau, avui més que mai, a tornar l'esperança des de l'exercici de la política a tantes persones que cada cop tenen menys raó per creure-hi, però que només poden aspirar al fet que nosaltres els oferim solucions reals i tangibles –avui, que és quan ho estan passant malament–, solucions que siguin justes i que els proporcionin dignitat a la seva vida. Nosaltres tenim voluntat de fer-ho des de l'honestetat i la transparència dels nostres plantejaments, sense buscar la confrontació ni amb el Govern ni amb els grups que li donen suport, cercant el consens a favor del benestar i des del respecte a tots els catalans i les catalanes.

I, senyor president, per cert, ja que vostè ha esmentat Luiz Inácio, *Lula*, da Silva, també li diré una cita, una frase pròpia d'ell, que deia: «No vam redistribuir perquè vam créixer, sinó que vam poder créixer perquè primer vam redistribuir.»

Moltes gràcies, senyores i senyors diputats.

(Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.)

La presidenta

Per respondre, té la paraula el molt honorable senyor Artur Mas.

El candidat a la presidència de la Generalitat

Gràcies, senyora presidenta. Senyores i senyors diputats..., senyor Navarro, en primer lloc, ja que és el primer cop que intervé en el Ple del Parlament com a diputat, també, la benvinguda; espero que tingui una bona singladura i que, com vostè apuntava... –no sé si amb gaire marge o no, en la seva intervenció, però, en qualsevol cas, jo m'agafo al marge màxim del que vostè ha dit–, com vostè apuntava, doncs, amb la possibilitat, ho espero i hi confio, de poder, doncs, arribar a alguns tipus d'acords amb el Partit Socialista de Catalunya; tipus d'acords que li he de recordar que quan nosaltres estàvem a l'oposició vàrem ser capaços d'ar-

ribar-hi. Hi va haver tota una sèrie de pactes importants en aquest Parlament i algunes lleis molt –molt, molt– decisives, alguna, a què vostè ha fet referència, com, per exemple, la Llei d'educació de Catalunya, que es va arribar a fer amb pacte amb el principal grup de l'oposició, en aquell moment Convergència i Unió, fins i tot, amb iniciatives que a vegades no comptaven amb el consens intern del tripartit. Fixi's, vostè, si s'havia de tenir moral de pacte per pactar-ho en aquelles condicions, però ho vàrem fer. Senyal que realment, doncs, aquests pactes són possibles. I espero que vostè, doncs... (*Veus de fons.*) No és el seu torn, senyor Herrera... I espero que vostè, doncs, també trobarà l'espai i la manera de construir aquests consensos en els temes que vostè deia, que són consensos realment importants.

Uns quants comentaris sobre la seva intervenció, alguns dels quals li he de dir que, sobre coses que vostè ha dit, m'han sorprès una mica, no?

En primer lloc, he entès que es qüestionava el pacte entre Esquerra Republicana i Convergència i Unió, en algun sentit; ha arribat a dir que això, a més a més, es va fer en el meu despatx i que això era *privatitzar* aquest pacte. Em sembla que és... (*Veus de fons.*) No ha sigut això... Bé, doncs, ja m'ho aclarirà a la rèplica, però, en qualsevol cas... (*Veus de fons.*) Bé..., sí, vostè ha dit que s'havia privatitzat el dret a decidir i el pacte, no? Tot això forma part del pacte.

Jo li vull recordar que he tingut la precaució, i vostè n'és testimoni, que totes les reunions que s'han fet en el Palau de la Generalitat o en el seu complex sobre temes de partits, totes –i vostè ha assistit en alguna– s'han fet a la Casa dels Canonges, que no és el despatx del president de la Generalitat. És molt diferent –és molt diferent–, perquè si vostè conegués aquests detalls que s'han de conèixer en la política institucional catalana sabria apreciar la diferència entre fer-ho en un costat o fer-ho en l'altre. (*Remor de veus.*) Perquè precisament fer-ho en un costat o fer-ho en l'altre és el que determina la càrrega de missatge que té en un sentit o que el té en un altre. I procuro, sempre que puc, cuidar precisament aquests detalls que vostè esmentava.

Em deia que l'acord del 2010 al qual vàrem arribar sobre el tema de la investidura no té credibilitat, i que, per tant, a vostè, li costa arribar a acords amb nosaltres; m'ha posat tres exemples: el model sanitari, les plantilles d'alguns cossos de l'Administració pública i la reforma del marc estatutari i constitucional.

Li he de dir, senyor Navarro, que són exemples que jo crec que estan una mica agafats a l'extrem, si vostè m'ho permet, no? Perquè el model sanitari no ha canviat, i vostès ho saben –no ha canviat, i vostès ho saben. Altra cosa és que s'han hagut de prendre decisions en l'àmbit de salut que no totes eren fàcils de prendre, però que preserven el que és fonamental. I li'n posaré un exemple: quan el Govern espanyol decideix unilateralment que una part de la nostra població, que és la part de determinats col·lectius de la immigració, queden fora de la cobertura general, el Govern de la Generalitat, aplicant el model, inclou

tots els ciutadans de Catalunya, els 7 milions i mig, a dintre de la cobertura general. I això és un exemple rotund de fins a quin punt aquest model ens el creiem del tot.

Podíem haver fet el contrari, perquè potser ens podríem haver estalviat alguns diners. I podríem haver seguit una instrucció que es va donar en aquest cas des de Madrid, amb capacitats reglamentàries i legislatives. I no vàrem fer això, perquè vàrem posar per davant la qualitat del model, per davant l'essència del model, abans que no sé quantes altres coses.

Segon. Vostè diu de les plantilles, etcètera. Algunes han augmentat i altres han disminuït. Però algunes han augmentat, senyor Navarro. Ara, tinguin en compte una cosa. Tinguin en compte que quan vostès incrementaven les plantilles de mestres, de mossos i de metges era en una altra època. I tinguin en compte que en aquella altra època, quan s'anava a demanar crèdit encara hi havia crèdit. Com les augmentarien ara, en aquestes condicions, les plantilles, si resulta que no es pot contractar pràcticament ningú, fins i tot des d'un punt de vista legal? Miracles, no en sabem fer, senyor Navarro.

I si li he de recordar que algunes de les coses que s'han hagut de fer són conseqüència d'herències determinades, de deutes que vostès van deixar..., doncs potser això valdria la pena tornar-ho a recordar. Jo he donat unes xifres al començament de la meva intervenció. Crec que vostès o no en són conscients o no volen veure el problema que hi havia en aquell moment, que era un problema molt gran. Ens hem passat dos anys arreglant temes que ens vàrem trobar sobre la taula, i alguns bastant difícils de resoldre, per cert.

I vostè em diu: «Home, és que vostès van acordar amb nosaltres una sèrie de coses que després no van ser exactament així i que tenien conseqüències econòmiques.» També se'ns va dir a nosaltres que el dèficit era un, a finals de l'any 2010, i resulta que després era un altre. Se'ns va dir que el dèficit era més baix, i després va ser més alt. I faltaven molt pocs dies perquè s'acabés aquella legislatura.

I que consti que jo no ho he criticat, això. No ho he criticat, i vostès ho saben. Podia haver-me passat dos anys criticant això. (*Remor de veus.*) I molt poques vegades m'han sentit dir això. El que passa és que quan es té l'audàcia de dir que no vàrem complir un acord de la legislatura sobre temes de plantilles quan vostès resulta que no havien dit tota la veritat respecte al dèficit que hi havia... Em sembla una mica audaç i una mica agosarat.

No es va alterar el marc estatutari ni el marc constitucional, senyor Navarro, amb el pacte fiscal. No hi havia modificació de l'Estatut ni modificació de la Constitució. I anem aquí, al pacte fiscal. I vostès no hi van ser del tot. Allà no hi havia marc constitucional ni marc estatutari a variar. Es va dir que era dintre del marc de l'Estatut i dintre del marc, sobretot, de la Constitució. En cap moment es va fer cap referència a la modificació de la Constitució. I vostè diu que això és un incompliment, quan no hi havia cap intenció de modificar la Constitució? Entre altres coses, perquè

l'Institut d'Estudis Autònoms de la mateixa Generalitat havia fet un informe molt contundent en què deia que no calia modificar la Constitució per promoure el pacte fiscal.

Per tant, vostès s'inventen uns determinats incompliments per poder dir que no tenen confiança en nosaltres. I això em sembla també, si vostè vol... Bé, potser és legítim per intentar marcar distàncies, eh? Això ho entenc. Però de tota manera em sembla que ha triat, com a mínim, alguns exemples que no són els més reeixits.

Sobre el pacte fiscal, vostè m'acusa que no vàrem negociar a Madrid, i ens acusa que aquí tampoc vàrem negociar a fons. Perquè vostè m'ha arribat a dir que van ser «imposicions». Jo li vull recordar, senyor Navarro, que el 70 i escaig per cent d'aquest Parlament hi va estar plenament d'acord, amb el pacte fiscal –plenament d'acord.

I aleshores la pregunta és: no deu ser que vostès, per determinades problemàtiques, no es varen atrevir a fer el pas per ser amb la majoria, molt determinant, que hi havia en el Parlament en aquell moment? No podríem esperar eternament que vostès es decidissin. Va durar molts mesos. I al final hi van ser, però no del tot. I especialment no hi van ser en temes que eren essencials i que eren cabdals. Podrien haver-hi sigut, i no hi varen ser.

I després m'acusa també que a Madrid no vàrem negociar amb el senyor Rajoy. I diu: «És clar, vostè en dues hores va despatxar tot allò perquè en el fons vostè no volia un acord, sinó que el que vostè pretenia era convocar les eleccions i guanyar una gran majoria.» Doncs miri, el trauré de dubtes, senyor Navarro: jo vaig anar a Madrid a negociar. És més: públicament, no privadament, públicament, després d'allò i després d'haver convocat les eleccions, vaig arribar a dir que no hauria convocat les eleccions malgrat la manifestació de l'Onze de Setembre si el pacte fiscal hagués tingut recorregut de negociació. Vaig arribar a dir això. I li asseguro que com a candidat no era el discurs que més em convenia. Però ho vaig dir ja com a candidat, perquè ho pensava seriosament. El que passa... I li demano que es fii més de la meua paraula en aquest sentit que d'altres paraules que a vegades s'esgrimeixen, eh? Li asseguro que el senyor Rajoy no va deixar ni un sol marge, ni un mil·límetre de marge, per negociar el pacte fiscal que aquest Parlament havia promogut i havia aprovat, en part d'acord amb vostès. Ni un mil·límetre.

Una altra cosa és que el senyor Rajoy va dir que si volíem el sistema de finançament tradicional, al costat de totes les altres autonomies, que no tenia res a veure amb el pacte fiscal, aleshores evidentment la porta estava oberta. Però, home!, només faltaria que no estigués oberta per fer el que havíem fet durant trenta anys. Del que es tractava era de fer una cosa diferent, que és el que havia aprovat aquest Parlament i és el que a més a més havien votat els ciutadans de Catalunya votant determinades formacions polítiques, entre les quals la nostra, i, com vostè ha dit molt bé, donant-nos una majoria molt significativa. Per tant, teníem l'aval

del poble i teníem l'aval del Parlament. Però no per fer el mateix que havíem fet durant trenta anys, que és el que ens va proposar el senyor Rajoy. «Fem el mateix de sempre»: *café para todos*, tots assegurats a la mateixa taula, etcètera. I és evident que vaig dir que no, perquè sabia que en el terreny del que havia dit aquest Parlament i del que havia votat la gent a Catalunya no tenia res a veure el que ens oferien en aquest cas per part del Govern espanyol.

I em diu: «Les eleccions no han servit de re; només han servit per...» No sé exactament quina expressió ha utilitzat. «En definitiva, tenim la mateixa majoria, els que estàvem en un punt. Es podia haver fet el mateix» –vostè diu– «sense convocar eleccions.» Permeti'm que el contradigui: no es podia fer el mateix. Nosaltres, Convergència i Unió, no podíem fer el mateix. Per una raó: perquè en el nostre programa del 2010 hi anava el pacte fiscal, però no hi anava la consulta ni l'exercici específic de l'autodeterminació, i encara menys la construcció d'un estat per a Catalunya. I jo no em vaig atrevir a passar-me dos anys més governant canviant el programa en un tema substancial –c canviant el programa en un tema substancial– sense tenir l'aval de la ciutadania de Catalunya. I crec que això forma part també de la qualitat democràtica d'un país. I vostè em deurà dir: «A vostè això no li ha sortit bé.» El temps ho dirà. Deixem-ho córrer, ara. Nosaltres tenim aquí una majoria sòlida, com es veu també en aquest moment.

Però, en qualsevol cas, faci's la pregunta de si en el poble de Catalunya hi havia ganes de votar o no hi havia ganes de votar. I acabi resolent l'equació elemental: si aquest és el cop que més gent ha votat en unes eleccions del Parlament de Catalunya, deu ser que hi havia ganes de votar. Perquè si no la gent no hi hauria anat, a votar. I, en canvi, hi va anar, i molt massivament –i molt massivament.

I, per tant, i tant que han servit, aquests eleccions! Han servit per deixar clares moltes coses i perquè les majories que hi ha ara siguin majories que se sap exactament a què responen i a què corresponen. I ara sí que nosaltres, amb menys diputats i diputades, com vostè deia molt bé, amb menys diputats i diputades... Però ara sí que sabem que el nostre programa està avalat per una majoria no només del vot, sinó també d'aquest Parlament de Catalunya. I crec que això no és un frau. És exactament al revés: això és passar per l'únic sedàs que té valor a la democràcia, que és concretament el sedàs d'un esdeveniment.

Vostè em deurà dir: «Però ha fet altres coses que no havia compromès i que en canvi no formaven part de les eleccions.» Tampoc és veritat, perquè en les eleccions es decideix tot. També les famoses retallades s'han decidit en aquestes eleccions, en bona part. I vostè sap perfectament, perquè els ha passat a vostès, que quan els governs fan retallades se'n van a casa, quan hi ha les eleccions. Els ha passat a vostès. Perquè el Partit Socialista ha fet retallades a nivell espanyol; a l'últim moment, quan no van tenir més remei, però les van fer, i algunes molt sonades; van passar per les eleccions i van perdre. I a més a més el partit que hi havia davant va guanyar per majoria ab-

soluta. I, en canvi, aquí, a Catalunya, nosaltres hem perdut suport electoral, és veritat; una mica menys que vostès, per cert, que estaven a l'oposició sense fer retallades. I resulta que després de les eleccions, on s'ha jutjat tot, nosaltres avui estem en disposició de formar govern i d'arribar a determinats acords. I no perquè ens entusiasmin les retallades –no perquè ens entusiasmin les retallades. Simplement perquè hi deu haver gent d'aquest país que ha vist que malgrat la duresa d'algunes de les decisions..., segurament és perquè objectivament les coses ens empenyien cap aquí.

Dues o tres coses més. El tema del dret a decidir, l'aposta federal... Vostè diu: «Ens abstindrem en tot.» Si m'ho permet... Jo li respecto plenament la seva decisió, eh?, però és una decisió tèbia, i a més a més, si m'ho permet, còmoda. És una decisió que..., abans que es posin a votació els temes vostè ja ha decidit que s'abstindrà en tot. Vol dir que el que no vol és mullar-se. Perquè si no esperaria que hi haguessin les votacions i decidiria en funció de cada votació. Però el senyor Navarro ve aquí i ens diu: «Sobre tot això» –que és una operació d'una envergadura i una complexitat extraordinàries– «jo ja els anuncio que, diguin el que diguin, nosaltres ens abstindrem.» Home!, i si no hi estan d'acord també s'abstindran? I si hi estan d'acord s'abstindran? És una posició, senyor Navarro, que potser respon a aquesta comoditat de no mullar-se, però que realment és sorprenent. Resulta absolutament xocant i absolutament sorprenent.

També ens diu el senyor Navarro que vostès només hi estaran al costat –i jo celebro que hi puguin ser, aquesta porta està oberta, i això ho celebro de veritat– si la consulta és legal, acordada i vinculant. Legal, ja li dic que és exactament el nostre propòsit, i el pacte que nosaltres tenim amb Esquerra Republicana parla del marc legal que hi hagi, del marc legal vigent. Acordada, ens haurà de dir amb qui. Acordada en aquest Parlament? Segur. Acordada amb el Govern espanyol? No ho sé. Tant de bo –tant de bo. Però, és clar, si ha de ser acordada amb el Govern espanyol, que és del PP i amb majoria absoluta, doncs vostè dóna tota la clau de la decisió al PP de la majoria absoluta, que no sé si hauria de ser la posició del Partit Socialista, donar tota la capacitat de decisió al PP i amb majoria absoluta. No sé si hauria de ser la seva posició, però ho és. Per tant, acordada en aquest Parlament? Sí. Si podem amb el Govern espanyol? També –també. Ho diu el nostre pacte. Ara, no ho posi, això, com una condició *ineludible*, perquè dóna tota la capacitat de decisió a un govern del Partit Popular amb majoria absoluta, i m'estalvio, diguem-ne, els qualificatius posteriors. (*Remor de veus.*) No, «me'ls estalvio» vol dir que no saben quins són, i, per tant, no poden cridar. (*Rialles.*) Ja pressuposen que deuen ser dolents, però això ho pressuposen vostès. (*Rialles.*) Per alguna cosa deu ser; deu ser que funciona el subconscient.

Senyor Navarro, també una apreciació que em sembla que vostè l'apreciarà. Quan vostè parlava de la consulta i de com l'hem decidida, etcètera, jo li recordo que es va fer una consulta com a referèndum en el tema de l'Estatut. I com vostè deia: «És que no es pot dir que una consulta es vol guanyar», doncs, escolti'm,

aquí vam fer una consulta que era un referèndum per aprovar l'Estatut de l'any 2006, que va votar el poble de Catalunya, i el president d'aquell moment, que era el senyor Pasqual Maragall, escolti'm, feia campanya per guanyar. I era del seu partit. I ara resulta que quan vostès manen es poden fer campanyes per guanyar referèndums i quan governen els altres no es poden fer campanyes per guanyar. Es deuen haver de fer campanyes per perdre, aleshores, que és una mica el món al revés. No s'entén. Perdonin que els ho digui: no s'entén, aquesta posició. És evident que si fem una consulta serà amb l'esperit de guanyar-la, perquè no intentem una derrota. Ara, també és evident el que vostè deia, en això li dono tota la raó: és evident que serà el poble de Catalunya qui decidirà. I a tots ens pertoca acatar la voluntat del poble català, quan aquesta consulta tingui lloc; a nosaltres, a vostès, etcètera.

El tema de la proposta que vostès faran d'àmbit federal. Doncs miri, jo els la respecto plenament. Veurem quants aliats troben dintre de l'Estat espanyol; veurem quants aliats troben dintre del PSOE a nivell general; veurem quants aliats hi ha a Espanya en general. Només deixi'm fer-li un petit apunt: si vostè critica les estructures d'estat que nosaltres hem de preparar, que me les ha criticades, i després resulta que diu que farà una aposta federal, una cosa no lliga amb l'altra. Perquè per tenir una federació s'han de tenir estructures d'estat. I, per tant, millor que les tinguem preparades –millor que les tinguem preparades. Ara, a partir d'aquí, cadascú després triarà el camí que calgui. Això és simplement una preparació per poder estar, mai millor dit, preparats de cara al que hagi de venir.

I respecte, finalment, als... Dos comentaris més. Respecte als objectius que vostè deia..., i abans m'ha dit que no hi havia lideratge, que vostè trobava a faltar lideratge a nivell internacional, els que havien tingut el president Pujol, l'alcalde Maragall, etcètera. Jo no entraré en una discussió de lideratges, no sé si vostè està en condicions de donar un gran exemple en aquest sentit i de donar lliçons, com ha donat avui, però en qualsevol cas només deixi'm dir-li una cosa, no?, i aquesta segur que vostè la podrà apreciar en el seu just sentit: digui'm un moment en què de Catalunya..., no d'un president concret, ni d'un parlament, etcètera: digui'm un moment en què de Catalunya en la premsa internacional se n'ha parlat tant com als darrers tres mesos. (*Remor de veus.*) Sí, no, escolti'm, les coses són com són. I no serà per malament. (*Veus de fons.*) No, no deuen llegir vostès la premsa internacional, no la deuen llegir, perquè hi ha... (*Persisteix la remor de veus.*) No, si la llegissin i tinguessin...

La presidenta

Senyores diputades, senyors diputats, si us plau...

El candidat a la presidència de la Generalitat

...i a més a més de llegir-la tinguessin bona fe en la lectura (*rialles*) i després en l'expressió d'aquesta lectura, vostès reconeixrien que de Catalunya aquests darrers tres mesos se n'ha parlat molt, molt intensament i, en general, molt bé i amb molt respecte. Això

és així. I, per tant, no es tracta de lideratge d'una persona, es tracta de la presència d'un país. I Catalunya en aquest moment està –ho he dit en el meu discurs inicial– observada, desperta interès. Estar observats també, òbviament, ens atorga la necessitat d'exercir responsabilitats importants.

Darrera cosa. Sobre les seves cinc propostes, totes seran òbviament estudiades i totes són benvingudes, li ho dic sincerament. La primera, sobre fiscalitat..., vostè, doncs, ja veurà que en l'acord que està subscrit algunes de les coses que vostès diuen hi estan incorporades.

Sobre el tema del frau fiscal, de l'amnistia, etcètera, vostè ho pot criticar, ho entenc, jo només els vull recordar que algun govern socialista en va fer, d'amnisties fiscals, en va fer; sí, en va fer. I, per tant, es pot criticar, però tinguin en compte això: quan vostès han governat, aquest tipus de coses vostès també les varen, diguem-ne, vehicular en el conjunt de l'Estat –no estic parlant de Catalunya, estic parlant del conjunt de l'Estat.

En el tema de la cimera, vostè té el meu compromís, no d'ara, sinó de la campanya, l'he reiterat avui. Si vostè creu que s'ha d'ampliar més enllà dels grups parlamentaris, doncs, parlem-ne. Li demano també que parli amb els agents socials, amb els sindicats i amb les patronals, per saber amb quina disposició estan de fer aquest tipus de cimeres. En qualsevol cas, com a mínim els grups parlamentaris la farem, i la farem fins i tot abans del que vostè proposava, perquè jo mateix m'he compromès a fer-la abans de presentar els pressupostos en aquesta cambra.

Sobre el tema de la Constitució espanyola i del model federal, li he contestat abans.

I, sobre el tema d'educació, salut i Llei electoral, deixi'm dir-li que, bé, vostès poden tenir la seva opinió sobre el tema de com s'estan gestionant el camp de l'ensenyament i el camp de la salut. Jo li he de dir que hem procurat en tot moment ser molt curiosos des del punt de vista de les decisions que es prenen. Moltes decisions que s'han hagut de prendre no eren gens agradables, gens, però també li he de dir que s'han pres sempre amb la màxima sensibilitat i intentant causar el menor impacte possible, sempre. Aquesta ha estat la guia. No sé si ho hem aconseguit o no, això ho han de jutjar vostès també. Però sempre hem procurat fer-ho d'aquesta manera.

I amb la Llei electoral hi estem d'acord, senyor Navarro, ja hi estàvem d'acord l'anterior legislatura, ja hi estàvem d'acord, i algunes d'anteriors també. A veure si aquest cop som capaços de fer-la, li ho dic de veritat. No hi tenim cap inconvenient, al revés. També li he de dir que en la legislatura anterior el diàleg principal va ser entre nosaltres i vostès, amb el Partit Socialista de Catalunya, i que no vàrem aconseguir finalment tenir un text. I no reparteixo culpes; és la realitat. Per tant, com que tots, poc o molt, som responsables que això no hi sigui, és evident que, quan a un país es parla d'estructures d'estat, també cal tenir una estructura d'estat que és una llei electoral; li ho admeto plenament. Per tant, intentem aquesta legislatura posar fil

a l'agulla, i de veritat, de veritat, perquè nosaltres hi estem plenament disposats, per arribar a tenir també aquesta Llei electoral.

Moltes gràcies per la seva atenció.

La presidenta

Té la paraula, per a la rèplica, l'illustre senyor Pere Navarro.

Pere Navarro i Morera

Moltes gràcies, senyora presidenta. En tot cas, celebrar que el senyor Mas tingui aquest sentit de l'humor malgrat els temps difícils que ens ha tocat viure. El president, el senyor president, candidat en aquest moment, em recordava que sóc nou; que sóc nou i no sé distingir gaire bé entre allò que es fa a la Casa dels Canonges i allò que es fa al Palau de la Generalitat. Probablement; probablement, senyor Mas, no sóc capaç en aquest moment de distingir què és el que representen la Casa dels Canonges i el Palau de la Generalitat. Però, si vostè camina una estona més allà al voltant del Palau de la Generalitat, veurà que a Catalunya hi ha misèria, i això sí que ho sé distingir, senyor Mas, això sí que ho sé distingir clarament, i persones que necessiten respostes del president i del Govern que surtin d'aquesta sessió.

Perquè, miri, ara vostè ha fet un pacte de govern amb Esquerra Republicana, però a l'anterior mandat va fer un pacte amb el Partit Popular, un pacte per retallar-ho tot i de totes les maneres. No, va votar dues vegades, dos pressupostos amb el Partit Popular, el resultat dels quals és que avui tenim una Catalunya més injusta, on els rics són més rics i les classes mitjanes estan més empobrides que mai i més insegures que mai; un país en què la taxa de risc de pobresa en la infància i l'adolescència al nostre país es situa en un 28 per cent; un país en què els joves no tenen futur.

Vostè parlava que som un país que som rècord d'exportacions. Jo li diré de què som rècord d'exportacions: rècord d'exportació de joves per anar a servir cafès a Londres, en això sí que tenim el rècord, senyor Mas, i de joves que no poden continuar els seus estudis universitaris, perquè han apujat les taxes universitàries i no han apujat les beques. I en la cara d'aquesta gent és on es veu en aquest moment en quina situació està avui Catalunya i quines respostes urgents necessitem, i en la cara dels pares i les mares que han de triar entre un fill o l'altre per poder tirar endavant els seus estudis universitaris, i en les cares dels pares i les mares que no poden portar els seus fills a les llars d'infants, perquè s'han retallat les aportacions als ajuntaments d'una manera extraordinària, en un 52 per cent, i en la gent gran, i en la gent gran que ha de mantenir la seva família i que no té cap facilitat per part d'aquest Govern, i amb les dones que han vist retallats els seus drets, perquè han vist retallats els serveis públics durant aquests anys.

Miri, senyor Mas, vostè parlava que em costa –em sembla que ha dit– arribar a acords. En absolut. Jo sempre he sigut una persona d'acords, de consens, i ho

he demostrat molt clarament en la meua vida anterior, municipal. Jo li vaig oferir, des que sóc primer secretari del partit, tres acords.

El primer acord, el que en dèiem «el 4x4». Però resulta que vostè ja tenia un acord amb el Partit Popular, perquè li semblava que les seves polítiques d'austeritat i de retallades s'ajustaven més al que vostè volia fer a Catalunya.

Un segon acord pel que fa al pacte fiscal. I és veritat, senyor Mas, vostè m'ho ha de reconèixer i m'ho va reconèixer en més d'una ocasió: vostè volia un pacte fiscal però que tenia noms i cognoms, que era el model de concert econòmic del País Basc. Aquest era el model que vostè va defensar. I no va defensar i no va assumir debatre altres models que defensàvem altres partits i que tampoc –i vostè ho sap– eren el «café para todos» que vostè comentava abans, no eren aquest «café para todos», i per això nosaltres li vam votar més del 80 per cent de la seva proposta. No hauria valgut la pena esforçar-nos una mica més, ampliar aquesta majoria i que vostè pogués anar a negociar amb el senyor Rajoy –a negociar, sí, a negociar amb el senyor Rajoy– un millor finançament per a Catalunya?

Jo li ho recordo: a la primera cimera de partits que vam celebrar, a la primera cimera, els socialistes vam presentar un document en el qual podien estar d'acord la immensa majoria dels partits en aquell moment presents en aquesta cambra, i era un document que li donava a vostè un poder absolut, amb el recolzament de la immensa majoria de la cambra per poder negociar –negociar– amb el Govern d'Espanya. Vostè va preferir anar allà amb un mandat tancat. Aquesta no és la manera de negociar, com ara vostès i els seus socis han signat un document en què diuen, posen una data per a la consulta: 2014. No sé com negociaran això, si vostès ja posen les condicions de quan ha de ser la consulta..., com negociaran això, com ho han d'acordar, això, per seguir el model del qual tots, o alguns, no tots, hem parlat en aquesta campanya electoral, que és el model d'Escòcia –mai havia sigut tan famosa Escòcia en aquesta terra. Per negociar, vostès han de portar un mandat obert, vostès han de portar unes mireres obertes.

I, escolti, miri, vostè deia que l'acusava..., en tot cas, jo no l'he acusat de re, jo no acuso el president de la Generalitat ni el candidat a la presidència. Però sí que el crítico –perquè no és només la meua obligació, sinó que d'aquesta manera han de millorar les polítiques a Catalunya– per no haver complert aquell acord que vostè va signar..., vostè no, el senyor Pujol, que el té aquí al darrere. Aquest acord..., quan vostè va signar aquest acord, no hi anava obligat. Escolti, aquí hi ha una sèrie de condicions. I és veritat o no, perquè vostè ha parlat molt..., ho ha negat, però vostè s'ha passat tota la legislatura parlant de l'herència rebuda. Senyor Mas, si jo cada vegada que he vingut aquí, en aquella tribuna, cada vegada l'he escoltat parlar de l'herència rebuda, de com de malament ho va fer el tripartit! Per cert, un dels socis del tripartit és ara soci del seu Govern, i, per tant, els podria preguntar també quina gestió van poder fer en l'anterior etapa. Ho va signar lliurement –ho va signar lliurement–, i, per

tant, vostè és responsable de poder complir aquestes condicions, i algunes no les ha complert, algunes que no valien diners –algunes que no valien diners.

Però jo li dic, li afirmo: sí que s'ha tocat el model sanitari. Vagi més als hospitals, vagi més als centres d'assistència primària, que, per cert, s'estan privatitzant i estan preocupats, *molt* preocupats, els usuaris; vagi-hi més i miri en els passadissos dels hospitals avui de Catalunya i miri les cares de preocupació de les persones que han d'utilitzar aquest model sanitari que està en risc.

Miri, vostè deia: «S'han de fer eleccions.» Jo li torno a reiterar: les eleccions han sigut una fugida endavant, perquè les seves polítiques, senyor Mas, i li ho torno a dir amb tot el respecte, però les seves polítiques són una fugida endavant constant. Vostès no són capaços d'afrontar una situació de crisi *extremadament* difícil, de crisi econòmica, de crisi social, de crisi política, de crisi de confiança, de crisi del sistema també, si vostè vol; no són capaços d'afrontar-la. I han dit «Escolti, no mirem el que tenim aquí al davant, no mirem el que tenim al voltant dels carrers del Palau de la Generalitat. Mirem què passarà d'aquí a dos anys o, millor, d'aquí a cinc anys.» No, senyor Mas, no, hem de mirar el que tenim avui aquí al voltant, clarament. No podem estar sempre, permanentment, amb fugides endavant; no podem estar sempre, permanentment, ensenyant pastanagues al poble de Catalunya.

I és evident que hem de canviar la relació de Catalunya amb la resta d'Espanya; nosaltres ho hem dit en moltes ocasions, i per això tenim aquest model federal que nosaltres hem explicat. Però hem d'actuar, hem d'actuar immediatament.

I no, no, senyor Mas, no és una posició tèbia i còmoda. Vostès s'ho han cuinat –vostès s'ho han cuinat– i tenen la responsabilitat de tirar-ho endavant. I nosaltres els ho reconeixem, tenen la majoria en aquesta cambra. Facin-ho, no els posarem pals a les rodes; ja els ho hem dit: nosaltres estem d'acord amb aquesta consulta legal i acordada. I s'haurà d'acordar d'alguna manera o altra, però, escolti, com que vostès són els que porten la proposta, vostès també han d'explicar quin camí tenen previst. Escolti, nosaltres, per a la reforma de la Constitució i per avançar cap a l'estat federat, els ho hem dit molt clarament: vostès han d'explicar quin camí tenen previst. Perquè quan diuen en el text –parlo de memòria–, diuen: «en funció de la legalitat que sigui d'aplicació», no sabem quina és aquesta legalitat, perquè diuen..., l'espanyola, la catalana, l'europea... Sobretot, hem de ser rigorosos fins i tot des del punt de vista tècnic, han de ser rigorosos des del punt de vista tècnic. Perquè nosaltres els respectem aquest camí cap a la independència que vostès han encetat, que volen tirar endavant i en què creuen, els el respectem; som profundament demòcrates i som i sabem que és legítim que vostès pensin que Catalunya independent seria millor, hi hauria menys problemes, etcètera. Però almenys siguin rigorosos en el camí, expliquin-ho bé, perquè, si no, tot això el que produeix és inseguretat –inseguretat–, i sobretot inseguretat que perjudica la nostra economia.

Miri, li ho he dit, sí, sí, li he dit que, la consulta, per guanyar.

Quan es va fer el referèndum de l'Estatut (*veus de fons*) –sí, sí– es va fer amb la voluntat..., quan es va convocar, amb la voluntat de guanyar, però no vam començar a aplicar el nou Estatut abans que s'hagués votat. I vostè ens diu, contínuament, vostès i els seus socis, que començaran a fer estructures, a construir estructures d'estat.

Escolti'm..., primer esperem a veure que el poble de Catalunya decideixi si realment vol ser o no un estat independent, i si en el seu cas decideix que sí, comencem a construir aquestes estructures d'estat, però no posem el carro davant dels bous, perquè aleshores ja no estem respectant clarament el resultat d'aquesta consulta, sinó que estem actuant abans d'una cosa que han de decidir els ciutadans de Catalunya.

Miri, vostè parlava de... –alguns apunts que he fet–, vostè parlava de la nostra proposta federal. Jo li ho dic sincerament, i al final estic convençut que ens donaran la raó –ens donaran la raó– clarament. I, de fet, algunes persones o moltes persones creuen que realment «la solució federal», com nosaltres en diem, és la millor. Escolti, cal millorar la relació de Catalunya amb la resta d'Espanya. Per què? Com hem dit abans: competències clares de l'estat català, si vostè ho vol, o del territori català, i l'estat federal; un finançament clar –un finançament clar–, i li he dit «just i que respecti l'ordinalitat». I li estic dient: el principi d'ordinalitat a la Constitució i el principi que Catalunya és una nació i té dret a la seva singularitat –cosa que ara no hi és– en la Constitució. I això ho podem fer i ho podem treballar tots junts.

I vostè diu: «Potser no hi haurà gaire socis a la resta d'Espanya.» Doncs, nosaltres n'hem trobat uns quants, ja. En el Partit Popular, pocs, és veritat; perquè ells s'han enrocat en l'immobilisme que ha convertit la Constitució en una mena de sant que no es pot tocar de la seva urna mentre es va degradant.

Escolti, nosaltres som un partit que volem avançar, que volem progressar, que volem canviar la Constitució perquè respecti el que és avui la Catalunya i l'Espanya del segle XXI.

Escolti'm, tenim capacitat, amb una sèrie de principis, d'arribar a grans acords en aquesta cambra. Tenim un gran partit a la resta d'Espanya que està disposat a donar suport al canvi constitucional i a avançar cap a un estat federal. Aprofitem aquesta ocasió. Mirem de crear regles del joc que garanteixin més i millors competències, més clares; que garanteixin més i millor finançament, més clar; que garanteixin més i millor lleialtat, perquè vostè té raó quan reclama lleialtat, i nosaltres sempre li hem donat aquesta raó.

Avui necessitem confiança, però confiança en la resta d'Espanya, i confiança en la resta d'Europa també, que cal.

Però, fixi-s'hi, quan a Europa negocien alguna qüestió que té a veure sobretot amb els diners, amb les finances europees, estan dies i dies, hores i hores negociant. I jo crec que val la pena.

Senyor Mas, convé que vostè estigui dies i dies i dies, i hores i hores negociant, avui –avui–, un nou finançament per a Catalunya, amb el suport d'aquesta cambra, perquè els diners els necessitem avui, senyor Mas. Els diners els necessiten aquesta gent gran, aquestes dones, aquests estudiants, aquestes persones que estan en exclusió social, aquestes entitats del tercer sector que no tenen recursos per fer front als problemes que avui té la gent, que aquesta nit –que aquesta nit– tindrà la gent que està en exclusió i que estan, probablement alguns, desnonats, sense sostre. Aquests són els problemes que hem de solucionar avui.

I alguns apunts finals... El tema del lideratge, senyor Mas..., no li ha quedat gaire bé, això. No li ha quedat gaire bé, perquè vostè sap que és líder d'una coalició que no sempre estan d'acord en algunes qüestions, i que això s'expressa també públicament. Nosaltres sempre hem sigut un partit plural. Jo li asseguro –li ho garanteixo– que sóc un líder, no un líder autoritari, un líder que respecta la pluralitat en la meua força política i també en el meu país, un líder que representa l'autoritat, que respecta l'autoritat i la pluralitat en el meu país. Per tant, no ens discutim els lideratges, senyor Mas. Tirem el país endavant –tirem el país endavant– en les millors condicions.

I vostè em diu: «S'ha parlat molt de Catalunya.» No sé si llegim les mateixes coses vostè i jo, o no sé si ens diuen les mateixes coses, a vostè i a mi. (*Veus de fons.*) Jo he preguntat i he tingut reunions, trobades amb alts responsables de la Unió Europea, amb alts responsables d'altres països, amb persones significatives del panorama internacional. I sí, sí que em parlen de Catalunya, senyor Mas, molt preocupats –molt pre-

ocupats, molt preocupats. Perquè és evident... –és evident, i torno a citar el senyor Lula, la cita que li feia a vostè–, és evident que s'ha de posar el tren a la via –és evident. Però aquest tren que s'ha de posar a la via és la via per sortir de la crisi, no per marxar, perquè volem la Catalunya oberta, volem la Catalunya líder –líder també a Espanya. Aquesta és la Catalunya que volem, la Catalunya plural.

Pel que fa a la cimera –i acabo, senyor Mas–, li accepto aquest canvi. Vostè em deia: «Què en pensaran els agents socials sobre aquesta cimera?» Jo també sé el que pensen –jo també sé el que pensen–: no els agrada gaire la idea de fer una cimera..., no els agrada gaire la idea de fer una cimera que no serveixi per a res.

I jo el que li proposo, senyor Mas, és fer una cimera que serveixi per trobar els punts en comú de les patronals amb sindicats, les empreses de caràcter social, tots els partits polítics, per buscar solucions immediates per a la gent que avui està patint tant i que s'ho mereix; i s'ho mereix d'aquests 135 diputats i diputades, s'ho mereix del seu president, i s'ho mereix del seu Govern.

Moltes gràcies.

(*Aplaudiments en un sector de l'hemicicle.*)

La presidenta

Se suspèn la sessió fins demà, divendres, a les nou del matí.

La sessió se suspèn a dos quarts de nou del vespre i deu minuts.